

341 Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών Δυτ. Μακεδονίας (Φλώρινα)

Σκοπός

Το τμήμα σκοπό έχει να αναδείξουν άρτια καταρτισμένους επιστήμονες, ικανούς να προάγουν τις παιδαγωγικές επιστήμες και να συμβάλλουν στην εξύψωση του επιπέδου και την κάλυψη των αναγκών της εκπαίδευσης σε ό,τι αφορά ζητήματα παιδαγωγικής.

Διάρκεια & Περιεχόμενο Σπουδών

Η διάρκεια σπουδών είναι 8 εξάμηνα. Τα μαθήματα κάθε έτους διδάσκονται σε 2 εξάμηνα και διακρίνονται σε υποχρεωτικά και επιλογής. Για το 7ο και 8ο εξάμηνο προβλέπεται δίμηνη άσκηση σε νηπιαγωγεία, μουσεία και κέντρα δημιουργικής απασχόλησης.

Επαγγελματικές Διέξοδοι

Οι πτυχιούχοι μπορούν να καλύψουν θέσεις εργασίας σε τομείς ανάλογους με τις σπουδές και την εξειδίκευση τους. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι μπορούν να απασχοληθούν στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα σε νηπιαγωγεία και παιδικούς σταθμούς, σε ιδρύματα φροντίδας για το παιδί, σε χώρους ψυχαγωγίας για το παιδί, ως παιδαγωγοί σε φορείς και οργανισμούς, σε νοσοκομεία για παιδιά.

Πρόγραμμα Σπουδών

Στόχοι του Προγράμματος Σπουδών

Το πρόγραμμα σπουδών, όπως διαμορφώνεται από την αρχή της επιστημονικής και επαγγελματικής συγκρότησης των αποφοίτων του τμήματος μας, έχει τους εξής επιμέρους στόχους:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα πρέπει:

να κατανοήσουν βασικές έννοιες και θεωρίες των επιστημών της αγωγής και να εξοικειωθούν με τη μεθοδολογία τους (παιδαγωγική κατάρτιση),
να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις από τις επιστήμες και τις τέχνες, από τις οποίες προέρχονται τα περιεχόμενα του αναλυτικού προγράμματος του νηπιαγωγείου (ειδική επιστημονική και καλλιτεχνική κατάρτιση),
να αποκτήσουν γνώσεις Διδακτικής των δραστηριοτήτων του νηπιαγωγείου (διδακτική κατάρτιση),
να αναπτύξουν την ικανότητα στοχαστικο-κριτικής ανάλυσης του εκπαιδευτικού έργου (σύνδεση προσωπικής εκπαιδευτικής θεωρίας και πράξης) και να είναι σε θέση να κατανοήσουν και να αξιοποιήσουν ξενόγλωσση παιδαγωγική βιβλιογραφία.

Α' Εξάμηνο

067 Μέθοδοι και Τεχνικές Έρευνας των Κοινωνικών Επιστημών

Σ. Αυγητίδου

Ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο ανάπτυξης της επιστημονικής έρευνας. Το θετικιστικό και το ερμηνευτικό παράδειγμα. Προϋποθέσεις για τη διεξαγωγή επιστημονικών ερευνών. Αντικειμενισμός - υποκειμενισμός. Ο ρόλος της έρευνας στην εκπαίδευση. Ο εκπαιδευτικός ως ερευνητής (ιδεολογία και πρακτικές). Σχεδιασμός, διαδικασία διεξαγωγής και αξιολόγηση της επιστημονικής έρευνας. Παρουσίαση των διαφορετικών μεθόδων και τεχνικών έρευνας. Τρόποι και τεχνικές συγγραφής μιας επιστημονικής εργασίας.

053 Εισαγωγή στην Παιδαγωγική Ψυχολογία

Α. Αλευριάδου

Αντικείμενο, βασικές έννοιες, μέθοδοι της Π.Ψ. Η Π.Ψ. και οι συναφείς επιστήμες. Ανάπτυξη του ανθρώπου και αγωγή. Κληρονομικότητα και περιβάλλον. Μέθοδοι έρευνας του προβλήματος. Επιστημονικά δεδομένα και μοντέλα ερμηνείας. Ωρίμανση και μάθηση. Ερευνητικά δεδομένα. Κρίσιμες φάσεις της αναπύξεως. Ετοιμότητα για μάθηση. Ηλικία εισόδου των παιδιών στο σχολείο. Νοημοσύνη. Φύση και θεωρίες της νοημοσύνης. Ανάπτυξη της νοημοσύνης. Νοημοσύνη και σχολική επίδοση. Μέτρηση της νοημοσύνης. Νοημοσύνη και δημιουργικότητα. Νοημοσύνη και εκπαίδευση κατά Piaget.

121 Προσχολική Παιδαγωγική Ι

Σ. Αυγητίδου

Η Προσχολική Παιδαγωγική ως επιστήμη: έννοια και αντικείμενο, βασικές έννοιες, σχέση με άλλες επιστήμες, μέθοδοι έρευνας. Ιστορία της Προσχολικής Παιδαγωγικής: βασικές παιδαγωγικές αρχές κλασικών της Παιδαγωγικής (Κομένιος, Λοκ, Ρουσσώ, Πεσταλότσι, Φροέμπλ, Μοντεσσόρι, Νηλ, Decroly, Claparède, Dewey, Cousinet, Freinet). Αναπαραστάσεις της παιδικής ηλικίας στη σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα. Ιστορική εξέλιξη της προσχολικής εκπαίδευσης και της εκπαίδευσης των νηπιαγωγών στην Ευρώπη και στην Ελλάδα. Λειτουργίες της προσχολικής εκπαίδευσης (φροντίδα ή/και εκπαίδευση). Αντισταθμιστική αγωγή.

281 Εικαστικά Ι

Δ. Μπέσσας

Φυσικά υλικά. Χρώματα: δακτυλομπογιές, πλαστικό, τέμπερες, παστέλ (μονοτυπίες, σχέση νοήματος και οπτικής εικόνας, νοητικές ενέργειες μέσα στα πλαίσια της αναζήτησης πάνω στο χρώμα).

Χαρτιά: εφημερίδες, περιοδικά, γκοφρέ, χαρτόνια (κολάζ, μοντάζ, φροτάζ).

257 Αρχές πληροφορικής Ι

Θ. Κασκάλης

Ιστορικό Η/Υ. Βασικά τμήματα υπολογιστών. Εισαγωγή στα Γραφικά Περιβάλλοντα Επικοινωνίας. Εξοικείωση με το Λειτουργικό Σύστημα. Έννοια του αρχείου και του φακέλου. Αποθήκευση - ανάκτηση - είδη αρχείων. Διαχείριση περιφερειακών συσκευών. Επεξεργασία κειμένου: Δακτυλογράφηση, μορφοποίηση, αυτόματες λειτουργίες. Ενσωμάτωση σχεδίων - εικόνων - αντικειμένων τρίτων εφαρμογών. Διαμόρφωση σελίδας, είδη προβολών, πινακοποιημένη πληροφορία, διαχείριση πολλαπλών εγγραφών, αυτοματοποίηση επίπινων εργασιών. Τρόποι εξαγωγής και εκτύπωσης εγγράφων. Βοηθητικές εφαρμογές: Συμπίεση - αποσυμπίεση αρχείων. Δημιουργία αντιγράφων ασφαλείας, προγράμματα εντοπισμού και καταπολέμησης ιών, μεταφερσιμότητα αρχείων.

264 Θεμελιώδεις Έννοιες των Φυσικών Επιστημών (ΘΕΦΕ) Ι

Π. Καριώτογλου

Σκοπός του μαθήματος είναι να καταστήσει τους φοιτητές /τριες ικανούς στην πρόβλεψη, περιγραφή και ερμηνεία απλών φυσικών φαινομένων και καταστάσεων, στα πλαίσια του επιστημονικού αλφαριθμητισμού. Για το σκοπό αυτό προτείνεται η διάρθρωση κάθε ενότητας σε δύο επίπεδα: α) μοντέλου (έννοιες, αρχές, διαδικασίες) και β) υλικού κόσμου (φαινόμενα, υλικά και όργανα). Χρησιμοποιείται η ποιοτική προσέγγιση αντί της φορμαλιστικής με έμφαση στα βασικά φαινόμενα και τις θεμελιώδεις έννοιες, ενώ εντάσσονται και συζητούνται στοιχεία ιστορικής εξέλιξης των εννοιών και θέματα που αφορούν τη φύση των φυσικών επιστημών. Προτείνεται η εποικοδομητική διδακτική προσέγγιση ορισμένων θεμάτων στα οποία έχουν καταγραφεί σημαντικές εννοιολογικές δυσκολίες των φοιτητών/ τριών. Οι βασικές θεματικές ενότητες κατά μάθημα είναι: Κίνηση και Δύναμη, Ενεργειακή περιγραφή φαινομένων Ενεργειακή περιγραφή φαινομένων. Δομή της ύλης

Η εξέταση του μαθήματος είναι προφορική ή γραπτή και συμπληρώνεται με την παράδοση αριθμού εργασιών στη διάρκεια του μαθήματος.

205 Εισαγωγή στη Γενική Γλωσσολογία

Κ. Ντίνας

1. Γλώσσα και επικοινωνία (α. Η Γλώσσα: Γλωσσολογία, Ορισμοί της γλώσσας, Γλώσσα-λόγος-ομιλία, Γλωσσική-επικοινωνιακή ικανότητα. β. Η Επικοινωνία: Μοντέλα επικοινωνίας, Θεωρίες επικοινωνίας, Επικοινωνιακές λειτουργίες της γλώσσας). 2. Η γλώσσα και η γλωσσολογία (Ιστορία της Γλωσσολογίας, Σύγχρονη Γλωσσολογία, Γραμματική-Επίπεδα της γλωσσικής ανάλυσης). 3. Γενικά χαρακτηριστικά της γλώσσας (Η θεώρηση της γλώσσας ως συστήματος σημείων, Η διπλή άρθρωση της γλώσσας, Η γλώσσα είναι μορφή και όχι ουσία-ύλη, Η θεώρηση της γλώσσας ως συστήματος σχέσεων, Προτεραιότητα της συγχρονικής περιγραφής της γλώσσας, Προφορική και γραπτή γλώσσα). 4. Γλώσσα και κοινωνία (Σχέση κοινωνίας και γλώσσας, Η Κοινωνιογλωσσολογία, Γλωσσική ποικιλία, Κοινή, επίσημη, σχολική γλώσσα, Υφολογία-επίπεδα ύφους, Διγλωσσία και πολυγλωσσία). 5. Γλώσσα και πολιτισμός (Η Ψυχολογολογία, Η απόκτηση της γλώσσας, Γλώσσα και σκέψη-νόηση, Γλωσσικές πράξεις κ.λπ.)

228 Νεότερη και Σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία

Ι. Βαμβακίδου

Σταθμοί κοινωνικών και πολιτισμικών δρώμενων στην νεότερη ευρωπαϊκή ιστορία. Συγκρούσεις και συμμαχίες στα Βαλκάνια και στην Ευρώπη. Ανάλυση της ευρωπαϊκής αποικιοκρατικής πολιτικής στο πεδίο των πολιτισμικών σπουδών. Ευρωπαϊκή Ένωση, Παγκοσμιοποίηση, Διαπολιτισμικότητα (19ος-21ος).

Ξένη Γλώσσα

Η διδασκαλία των ξένων γλωσσών αποβλέπει στην εξασφάλιση σε κάθε φοιτητή της δυνατότητας για πρόσβαση στην ξενόγλωσση βιβλιογραφία. Έμφαση δίνεται στην εξοικείωση των φοιτητών με την παιδαγωγική ορολογία. Κανένας φοιτητής δεν απαλλάσσεται από την παρακολούθηση και εξέταση στην ξένη γλώσσα, έστω και αν κατέχει οποιοδήποτε πιστοποιητικό το οποίο να επικυρώνει τη γλωσσομάθεια του. Η Σχολή προσφέρει μαθήματα αγγλικής (ΑΓ), γαλλικής (Α). Ο φοιτητής επιλέγει μια από τις δύο γλώσσες.

Β' Εξάμηνο

335 Θεωρίες μάθησης

Α. Αλευριάδου

Μάθηση. Ενίσχυση. Απόσβεση. Επανατροφοδότηση. Μάθηση με εξάρτηση ερεθισμών. Μάθηση με δοκιμή και λάθος. Λειτουργική εξάρτηση και ενεργητική μάθηση. Προγραμματισμένη διδασκαλία. Ανώτερες μορφές μάθησης. Σχηματισμός εννοιών. Μάθηση λύσης προβλημάτων στο σχολείο. Ενορατική μάθηση. Γνωστική ψυχολογία και μάθηση. Κοινωνική μάθηση. Απλή μίμηση-ταύτιση. Κοινωνική μάθηση και επιθετική συμπεριφορά. Μεταβίβαση της μάθησης. Μάθηση και παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Μνήμη. Συνήθειες μελέτης.

122 Προσχολική Παιδαγωγική ΙΙ

Β. Χατζηνικολάου

Προσαρμογή των νηπίων στο χώρο του Νηπιαγωγείου, ενσωμάτωσή τους στην ομάδα. Οργάνωση ημερήσιου/εβδομαδιαίου προγράμματος της ζωής του Νηπιαγωγείου. Σύγχρονα προβλήματα και τάσεις της προσχολικής αγωγής. Στόχοι, σκοποί, περιεχόμενα, διδακτικές - μεθοδολογικές αρχές, τομείς και μέσα δραστηριοτήτων, εναλλακτικοί τρόποι εργασίας και αντίστοιχα παιδαγωγικά συστήματα. Συνεργασία νηπιαγωγείου - οικογένειας, γειτονιάς και άλλων φορέων.

211 Παιδική Λογοτεχνία Ι

Μ. Σουλιώτης

Το περιεχόμενο του όρου. Λογοτεχνία και "παιδική λογοτεχνία". Λογοτεχνία και εκπαίδευση: ιστορικοί σταθμοί. Για τη διδασκαλία της λογοτεχνίας στα παιδιά. Το παιδικό βιβλίο και οι παιδικές βιβλιοθήκες

221 Νεότερη Ελληνική Ιστορία

I. Βαμβακίδου

Ομάδες, πρόσωπα, κινήματα που διαμόρφωσαν την πολιτική, οικονομική, κοινωνική, πολιτισμική νεότερη ελληνική ιστορία. Ο ετεροπροσδιορισμός και ο αυτοκαθορισμός του Νεοέλληνα στη μετάβαση από την κουλτούρα της Ανατολικής Μεσογείου προς την ευρωπαϊκή πραγματικότητα (18ος-20ός). Η αξιοποίηση του μαθήματος της ιστορίας και των ιστορικών πληροφοριών στην Προσχολική Αγωγή - νέες τάσεις και προτάσεις στον 20ό αιώνα.

208 Διαχρονία και Συγχρονία της Ελληνικής Γλώσσας

Κ. Ντίνας

I. Θεωρητικό μέρος:

A. Σύντομη ιστορία της ελληνικής γλώσσας από την ινδοευρωπαϊκή περίοδο ως τις μέρες μας: 1. Οι αρχές της ελληνικής γλώσσας (Η ινδοευρωπαϊκή γλώσσα, Σχέσεις της ελληνικής με τις άλλες ινδοευρωπαϊκές γλώσσες, Η προελληνική). 2. Η αρχαία ελληνική (Τα ελληνικά συστήματα γραφής, Χαρακτηριστικά γνωρίσματα της αρχαίας ελληνικής, Οι αρχαίες ελληνικές γεωγραφικές και λογοτεχνικές διάλεκτοι). 3. Η ελληνική γλώσσα των μετακλασικών χρόνων (Η Κοινή των ελληνιστικών χρόνων, Ο αττικισμός). 4. Η μεσαιωνική και νέα ελληνική γλώσσα (Χαρακτηριστικά της μεσαιωνικής ελληνικής, Διάλεκτοι και ιδιώματα της νέας ελληνικής). 5. Το γλωσσικό ζήτημα.

B. Η σύγχρονη νεοελληνική γλώσσα (περιγραφή και ανάλυση): 1. Το φωνολογικό και το γραφικό σύστημα. 2. Το μορφολογικό σύστημα. 3. Στοιχεία σύνταξης της νεοελληνικής γλώσσας (Η ρηματική και η ονοματική φράση, Η πρόταση)

II. Πρακτικό μέρος: γλωσσικές ασκήσεις (σύνταξη και επεξεργασία κειμένων παιδαγωγικού και επιστημονικού λόγου / πύκνωση και ανάπτυξη του λόγου).

Ξένη Γλώσσα

Η διδασκαλία των ξένων γλωσσών αποβλέπει στην εξασφάλιση σε κάθε φοιτητή της δυνατότητας για πρόσβαση στην ξενόγλωσση βιβλιογραφία. Έμφαση δίνεται στην εξοικείωση των φοιτητών με την παιδαγωγική ορολογία. Κανένας φοιτητής δεν απαλλάσσεται από την παρακολούθηση και εξέταση στην ξένη γλώσσα, έστω και αν κατέχει οποιοδήποτε πιστοποιητικό το οποίο να επικυρώνει τη γλωσσομάθεια του. Η Σχολή προσφέρει μαθήματα αγγλικής (ΑΓ), γαλλικής (Α). Ο φοιτητής επιλέγει μια από τις δύο γλώσσες.

Γ' Εξάμηνο

032 Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης I

Δ. Χαλαλάμπους

Διαχρονική εξέταση του τρόπου δόμησης και διαμόρφωσης του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, το θεσμικό πλαίσιο, οι βασικοί μεταρρυθμιστικοί και αντιμεταρρυθμιστικοί σταθμοί, η εκπαίδευση και το επάγγελμα των δασκάλων, η εξέλιξη των αναλυτικών προγραμμάτων, το νεοελληνικό σχολείο.

272 Βιοφυσικό Περιβάλλον και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

Ε. Μαυρικάκη

Φυσικά οικοσυστήματα. Φυσικοί πόροι. Περιβαλλοντικά προβλήματα και τρόποι αντιμετώπισής τους. Η εκπαίδευση των εκπαιδευτικών για την Περιβαλλοντική Αγωγή. Επιλογή, σχεδιασμός, εφαρμογή και αξιολόγηση Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

051 Εξελικτική Ψυχολογία I

Αντικείμενο της Εξελικτικής Ψυχολογίας. Θεωρίες. Μέθοδοι έρευνας. Γενικές αρχές που διέπουν την ανάπτυξη. Η σημασία των πρώτων εμπειριών στην ανάπτυξη του παιδιού. Προσκόλληση - Θεωρίες προσκόλλησης - Μεταβλητές που επηρεάζουν την ανάπτυξη της προσκόλλησης. Αυτοαντίληψη - Η διαμόρφωση της αυτοαντίληψης - Ρόλος της αυτοαντίληψης στην ανάπτυξη του παιδιού. Η διαμόρφωση του ρόλου του φύλου. Γλωσσική ανάπτυξη. Γνωστική ανάπτυξη.

294 Μουσικοπαιδαγωγική I

Το μάθημα αποσκοπεί στη βασική μουσική και Μουσικοπαιδαγωγική κατάρτιση και έκφραση των φοιτητών/τριών, με τον συνδυασμό θεωρίας και πράξης. Επίσης παίρνει την μορφή ενός μουσικοκινητικού εργαστηρίου. Επιχειρείται μια πρώτη (εισαγωγική) προσέγγιση στη σημασία, τους στόχους, τους τομείς, τα μέσα και τις μεθόδους της Προσχολικής- Πρωτοσχολικής Μουσικής Αγωγής, ενώ παράλληλα παρέχονται ευκαιρίες για την κατανόηση του βασικού μουσικού κώδικα και την καλλιέργεια των αναγκαίων δεξιοτήτων των φοιτητών /τριών.

Περιεχόμενα:

1. Στοιχεία θεωρίας της Μουσικής. Μουσική Ανάγνωση και Ορθογραφία: Τα κρουστά, η φωνή, τα όργανα και τα αντικείμενα ως μέσα μουσικής έκφρασης. Ηχητική εξερεύνηση, ιδιότητες ήχου και κίνησης, μουσικές έννοιες.

Μελωδικά διαστήματα, οι Μείζονες κλίμακες (Ντο, Φα, Σολ) και οι Ελάσσονες σχετικές τους. Είδη συγχορδιών, κύριες συγχορδίες και πτώσεις. Μεταφορά. Μουσική σημειογραφία με γραφική ή νότες. Μουσική Ανάγνωση και Ορθογραφία.

2. Μουσικοκινητική πράξη:

Ακουστική αγωγή με ασκήσεις, ηχοεξερεύνησης, ακρόασης παραδειγμάτων κλπ

Αντίληψη μουσικών εννοιών μέσω ποικίλων μουσικών παιχνιδιών

Κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη, με παράλληλη ανάπτυξη κινητικών δεξιοτήτων των παιδιών με ασκήσεις-παιχνίδια.

Καλλιέργεια και κυρίως αξιοποίηση της Ρυθμικής και Εκφραστικής κίνησης

Παίξιμο κρουστών οργάνων (γνωριμία και ταξινόμηση οργάνων, τεχνική, απόδοση φυσικών ήχων και μουσικών εννοιών, παίξιμο σε σύνολα, ρυθμικός αυτοσχεδιασμός).

3. Εκμάθηση μελωδικού οργάνου: μεταλλόφωνο (ή αρμόνιο, φλογέρα) Τα πρώτα τραγούδια, κατάλληλα για άσκηση της φωνής και εκμάθηση μεταλλόφωνου. Τεχνική παιξίματος, αρμονικές ή μελωδικές συνοδείες.

315 Κινητική και Ρυθμική Αγωγή

Βασικοί σκοποί της Φυσικής Αγωγής. Διδακτική της Κινητικής Μάθησης. Ταξινόμηση των κινητικών δεξιοτήτων. Είδη παιχνιδιού. Στοιχεία της κίνησης (σώμα, χώρος, δυναμική, σχέσεις). Ανάλυση ημερησίου προγράμματος Φυσικής Αγωγής.

262 Διδακτικές Προσεγγίσεις των Φυσικών Επιστημών (ΔΦΕ) στην Προσχολική Εκπαίδευση Ι

Π. Καριώτογλου

Σκοπός της ΔΦΕ Ι είναι να καταστήσει τους φοιτητές /τριες ικανούς να αναγνωρίζουν τις δυσκολίες κατανόησης βασικών εννοιών και φαινομένων ΦΕ των νηπίων. Επιπλέον, να σχεδιάζουν, υλοποιούν και αξιολογούν μικρής διάρκειας διδασκαλίες, για την υπέρβαση των δυσκολιών που αναγνώρισαν και τη μάθηση των αιτιακών σχέσεων που τα διέπουν ορισμένα φαινόμενα. Για το σκοπό αυτό οι φοιτητές /τριες εισάγονται στη θεωρία των νοητικών αναπαραστάσεων των παιδιών και των χαρακτηριστικών τους. Μελετώνται οι διαδικασίες εποικοδόμησης επιστημονικών γνώσεων (ενοσιολογική αλλαγή, ενίσχυση συμβατών εννοιών και ερμηνειών, γεφύρωση, οικοδόμηση νέων γνώσεων). Επίσης εισάγονται στην έννοια του διδακτικού μοντέλου (σύνταξη, αρχές αντίδρασης, σύστημα υποστήριξης, κοινωνικό σύστημα). Σ' αυτή τη βάση περιγράφονται και συζητούνται τα τρία ιστορικά διαπιστωμένα μοντέλα της διδακτικής των ΦΕ (παραδοσιακό, ανακαλυπτικό, εποικοδομητικό). Ως άσκηση, αλλά και στα πλαίσια της αξιολόγησης, ομάδες φοιτητών /τριών αναλαμβάνουν εργασίες τύπου project για την αποτύπωση της γνωστικής δομής των νηπίων, οι οποίες παρουσιάζονται στη διάρκεια του μαθήματος. Η αξιολόγηση συμπληρώνεται με γραπτή ή προφορική εξέταση στο τέλος των μαθημάτων.

041 Εισαγωγή στη Φιλοσοφία

Ειδ. Επιστήμονας

Νόημα και κλάδοι της Φιλοσοφίας. Εξέλιξη του φιλοσοφικού στοχασμού. Σωκράτης, Πλάτων - Αριστοτέλης. Σύγχρονα φιλοσοφικά ρεύματα. Φιλοσοφία και Επιστήμη. Φιλοσοφία και Θρησκεία. Φιλοσοφική Ανθρωπολογία. Βασικές έννοιες Φιλοσοφικής Ηθικής. Ελευθερία - ευδαιμονία - καθήκον. Ερμηνεία κλασικών φιλοσοφικών κειμένων

215 Ελληνική Λογοτεχνία Ι

Μ. Σουλιώτης

Τα είδη: θεωρητικές διακρίσεις. Η σατιρική (χιουμοριστική, λιβελογραφική, παρωδιακή, κ.τ.ό.), πεζογραφία και ποίηση στη νεοελληνική γραμματεία. Τα πρόσωπα και τα κείμενα (Διονύσιος Σολωμός, Θ. Ορφανίδης, Α. Λασκαράτος, Γ. Σουρής, Κ.Π. Καβάφης, Κωστής Παλαμάς, Αλ. Πάλλης, Κ. Κολώνιας, Κ. Βάρναλης, Μαν. Αναγνωστάκης, κ.α.).

355 Πρόγραμμα Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης.

Α' Φάση: Εισαγωγή στη θεωρία και πράξη της διδασκαλίας στο νηπιαγωγείο

Ε. Σιβροπούλου

Στόχοι:

Η Α' Φάση αποβλέπει:

στην εξοικείωση του φοιτητή με τη συστηματική παρατήρηση και ανάλυση της παιδαγωγικής και εκπαιδευτικής διαδικασίας,

στη σταδιακή γνωριμία του φοιτητή με το ημερήσιο πρόγραμμα του νηπιαγωγείου και τις δραστηριότητες των νηπίων

στην ευαισθητοποίηση και τον προβληματισμό του φοιτητή για τις πολύπλοκες όψεις της παιδαγωγικής και εκπαιδευτικής διαδικασίας στο χώρο του νηπιαγωγείου.

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω, η Α' Φάση συνδυάζει θεωρητικά μαθήματα και πρακτική άσκηση υπό μορφή παρακολούθησης της παιδαγωγικής και εκπαιδευτικής διαδικασίας στο χώρο του νηπιαγωγείου.

Περιεχόμενα:

Μέθοδοι παρατήρησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σκοπός και γενικοί στόχοι του νηπιαγωγείου. Βασικές αρχές μάθησης και ανάπτυξης. Παράγοντες που επιδρούν στο σχεδιασμό ενός αναπτυξιακά κατάλληλου προγράμματος .

Το περιεχόμενο και η δομή του ημερήσιου προγράμματος του νηπιαγωγείου. Οι αυθόρμητες δραστηριότητες και η διεξαγωγή τους μέσα από την οργάνωση του χώρου σε μαθησιακά κέντρα. Διαθεματικά σχέδια εργασίας. Μεθοδολογική προσέγγιση. Αξιολόγηση. Ο ρόλος του/της νηπιαγωγού. Διδακτικό - εκπαιδευτικό υλικό.

Σχεδιασμός και παρουσίαση διαθεματικών σχεδίων εργασίας από φοιτητές.

Οργάνωση

Οι φοιτητές παρακολουθούν εναλλάξ θεωρητικό μάθημα στη Σχολή (ανάπτυξη και συζήτηση ενός θέματος) και το ημερήσιο πρόγραμμα των συνεργαζόμενων νηπιαγωγείων. Η παρατήρηση στα νηπιαγωγεία γίνεται με συγκεκριμένους κάθε φορά στόχους που σχετίζονται με το θέμα του θεωρητικού μαθήματος. Ακολουθεί συζήτηση στη Σχολή με βάση τις παρατηρήσεις των φοιτητών, τις οποίες έχουν επεξεργαστεί και καταγράψει σε ειδικό φύλλο παρατήρησης. Η συζήτηση γίνεται για να εξασφαλιστεί η δυνατότητα έκφρασης και η ενεργός συμμετοχή όλων των φοιτητών μελών της ομάδας.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, γίνεται συμπληρωματικά η παρατήρηση και ανάλυση μαγνητοσκοπημένων διδασκαλιών στη Σχολή. Η συζήτηση των παρατηρήσεων στις ομάδες και η παρακολούθηση στα νηπιαγωγεία διαρκεί από την έναρξη μέχρι τη λήξη των εργασιών, ήτοι από την αποχώρηση των νηπίων (συνήθως 08:30 έως 12:30). Λόγω των ιδιομορφιών του νηπιαγωγείου (ηλικία παιδιών, διαμόρφωση χώρου κλπ) παρακολουθεί μικρός αριθμός φοιτητών (2 - 4) σε κάθε τάξη νηπιαγωγείου. Οι τρεις έως τέσσερις τελευταίες εβδομάδες της πρώτης φάσης αφιερώνονται στο σχεδιασμό και την παρουσίαση διαθεματικών σχεδίων εργασίας από φοιτητές στη Σχολή.

Η τελευταία συνάντηση του εξαμήνου αφιερώνεται στην αποτίμηση των εργασιών του εξαμήνου από όλους τους συμμετέχοντες και ιδιαίτερα από τους φοιτητές. Εκφράζονται οι κριτικές παρατηρήσεις για τους στόχους, τα περιεχόμενα και τον τρόπο οργάνωσης του μαθήματος και συνάγονται συμπεράσματα - προτάσεις για τη βελτίωση του.

Υποχρεώσεις και αξιολόγηση του φοιτητή:

Η παρουσία του φοιτητή είναι υποχρεωτική σε όλες τις δραστηριότητες της πρώτης Φάσης. Τηρεί το ωρολόγιο πρόγραμμα στα νηπιαγωγεία (αυστηρώς), προσαρμόζεται στους κανονισμούς και ιδιαιτερότητες του εκάστοτε νηπιαγωγείου, συγκεντρώνει πληροφορίες γι' αυτό (κρατάει εχεμύθεια), δίνει "χέρι βοήθειας" στη νηπιαγωγό, επικοινωνεί και εξοικειώνεται με τα νήπια, κυρίως στις ελεύθερες δραστηριότητες. Κάθε εβδομάδα παραδίδει το σχετικό φύλλο παρατήρησης και συμμετέχει ενεργά στις συζητήσεις με τον επόπτη/διδάσκοντα στη Σχολή. Στο τέλος του εξαμήνου παραδίδει γραπτή εργασία με αντικείμενο σχετικό με ένα από τα θέματα τα οποία αναπτύχθηκαν και συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.

Για την αξιολόγηση του φοιτητή συνεκτιμώνται η ανταπόκρισή του στις υποχρεώσεις του, συνεργατικότητα και συμπεριφορά του με όλους τους συμβαλλόμενους φορείς, το ενδιαφέρον του και η εξοικείωσή του με το ρόλο της νηπιαγωγού, τα φύλλα παρατήρησης και η γραπτή εργασία. Την ευθύνη του προγράμματος της πρώτης Φάσης έχει παιδαγωγός διδάσκων.

Δ' Εξάμηνο

256 Εφαρμογές της Πληροφορικής στην Εκπαίδευση

Θ. Κασκάλης

Οι Νέες Τεχνολογίες στην κοινωνία και στη ζωή μας. Εκπαιδευτικές λειτουργίες και εκπαιδευτική χρήση του υπολογιστή. Θεωρίες μάθησης και υπολογιστές. Παιδαγωγικές χρήσεις του υπολογιστή, συνεργατική μάθηση, τεχνολογικός αλφαριθμητισμός. Παιδαγωγική αξιοποίηση διαθέσιμου λογισμικού και εφαρμογών. Μαθησιακές δυσκολίες και υπολογιστές. Εντοπισμός και διάκριση παιδαγωγικών εφαρμογών σε κατηγορίες λογισμικού όπως: επεξεργαστής κειμένου, λογιστικό φύλλο, βάσεις δεδομένων, μαθηματικά πακέτα, περιβάλλοντα μοντελοποίησης και προσομοίωσης, παιδαγωγικά παιχνίδια. Πακέτα εκπαιδευτικού λογισμικού. Επιθυμητά χαρακτηριστικά. Στοιχεία σχεδίασης, διεπαφής, γλώσσας, λειτουργικότητας, ευελιξίας, αποτελεσματικότητας, αμεσότητας, εμπάθουσας, φιλικότητας, γενίκευσης. Παρουσίαση υπαρχόντων πακέτων λογισμικού, τόσο εμπορικών όσο και δωρεάν ή ανοικτού κώδικα.

321 Κοινωνική Ψυχολογία

Στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιαστούν εκείνες οι περιοχές της Κοινωνικής Ψυχολογίας που συνδέονται με τη διαδικασία της επικοινωνίας και της αλληλεπίδρασης ανάμεσα στο δάσκαλο και το μαθητή. Ειδικότερα θα εξεταστούν οι τρόποι με τους οποίους το άτομο δομεί τον κοινωνικό κόσμο (άρρητες θεωρίες της προσωπικότητας, στάσεις, κοινωνικές αναπαραστάσεις, κοινωνικές αντιλήψεις) καθώς και η σχέση του ατόμου με την ομάδα (πλειοψηφία, μειονοτικές ομάδες, διασποδικές σχέσεις, κοινωνικές διακρίσεις και προκαταλήψεις, κοινωνικά στερεότυπα, προσδοκίες). Κατά τη διάρκεια του μαθήματος, δεν θα αναφερθεί εκείνη η θεωρητική και εμπειρική δουλειά που αφορά στα φαινόμενα κοινωνικής επιρροής (κοινωνική συμμόρφωση και υποταγή, μειονοτική επιρροή και κοινωνική αλλαγή) καθώς και στην αλλαγή των στάσεων. Ωστόσο, οι ασκήσεις θα δώσουν την ευκαιρία σε εκείνους τους φοιτητές που ενδιαφέρονται να εμβαθύνουν σε παρόμοια θέματα.

295 Μουσικοπαιδαγωγική II

1. Απόκτηση ρεπερτορίου τραγουδιών για την φωνητική καλλιέργεια και τη χρήση μουσικών οργάνων (μεταλλόφωνο, κρουστά κ.α.):

Ανθολόγιο τραγουδιών, κατάλληλων για τη μουσική αγωγή, τις δυνατότητες, τα ενδιαφέροντα των παιδιών, καθώς και την κάλυψη της σχολικής επικαιρότητας.

2. Αγωγή της φωνής:

Ακουστική Παρατήρηση, εξερεύνηση, δυνατότητες και άσκηση της φωνής.

Ασκήσεις - παιχνίδια αναπνοής, άρθρωσης στάσης - χαλάρωσης του σώματος.

3. Διδασκαλία τραγουδιού

Κριτήρια επιλογής τραγουδιών με βάση την καταλληλότητα του κειμένου, της μελωδίας και του ρυθμού. Επιλογή τραγουδιών βάσει της τονικότητας και των εύκολων μελωδικών διαστημάτων με βάση τις μουσικοπαιδαγωγικές προσεγγίσεις ORFF, KODALY.

Μέθοδοι διδασκαλίας τραγουδιού. Παράλληλες- δημιουργικές δραστηριότητες (παντομίμα, χορός, απόδοση φόρμας, ακρόαση, ηχοϊστορίες, κ.α.).

Σχεδιασμός ημερήσιων μαθημάτων για τη διδασκαλία τραγουδιού, μουσικών εννοιών, ηχοϊστοριών, κ.λ.π.

Στοιχεία θεωρίας, Αρμονίας και Μορφολογίας, Ακρόαση και Οργανογνωσία με αφορμή τη διδασκαλία τραγουδιού.

Μουσική σημειογραφία με γραφική παράσταση ή με νότες. Μουσική ανάγνωση και

ορθογραφία .

254 Προμαθηματικές Έννοιες

Γνωστικές ικανότητες των παιδιών της προσχολικής ηλικίας και εξέλιξη της μάθησης ορισμένων πρώτων μαθηματικών εννοιών: αριθμός, προφορική αρίθμηση και πρώτες αριθμητικές πράξεις. Προβλήματα πρόσθεσης και αφαίρεσης: ταξινόμηση των προβλημάτων και στρατηγικές που χρησιμοποιούν τα παιδιά. Έννοιες του χρόνου και του χώρου, προσανατολισμός του παιδιού στο χώρο.

302 Θεατρικό παιχνίδι

Με το θεατρικό παιχνίδι το παιδί από τη μια δρα και από την άλλη βλέπει, θεάται, αναγνωρίζει τον κόσμο που το περιβάλλει. Με τη μάσκα και την κούκλα εκφράζει τα συναισθήματα του και αφήνει να διαφανούν τα "άλλα πρόσωπα" που ζουν μέσα του. Στους δυο αυτούς άξονες βασίζεται η επιλογή των

παρακάτω ενοτήτων και ο καθορισμός της μορφής του μαθήματος ως εργαστηριακού. 1. Μεθοδολογικές αρχές: στόχοι και επιδιώξεις, χώρος, χρόνος, υλικά, ο ρόλος του παιδαγωγού, η δυναμική της ομάδας, δομική συγκρότηση μαθημάτων - ενοτήτων. 2. Μέσα και τεχνικές: αίσθηση και κίνηση, εκφραστική κίνηση, έλεγχος και ανάπτυξη της σωματικής έκφρασης, λόγος και ρυθμός, φωνή και κείμενο, λόγος και κίνηση. 3. Μάσκα και κούκλα: τεχνικές κατασκευής και παιζίματος. 4. Ερεθίσματα, θεματολογία: οπτικά και ακουστικά ερεθίσματα, ανάπτυξη τους, θεατρικά και κουκλοθεατρικά δρώμενα, θεατρικός χώρος και χρόνος.

Ε' Εξάμηνο

061 Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης

Α. Κυρίδης

Κοινωνικοποίηση (θεωρία, διαδικασία, φάσεις, φορείς), η εκπαίδευση ως κοινωνικό φαινόμενο, ανάλυση των εκπαιδευτικών διαδικασιών σε μακρο και μικρο - κοινωνιολογικό πλαίσιο.

071 Συγκριτική Παιδαγωγική

Σ. Μούτσιος

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στη συγκριτική μελέτη της εκπαίδευσης. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έρθουν σε επαφή με το βασικό θεωρητικό υπόβαθρο της Συγκριτικής Παιδαγωγικής και θα γνωρίσουν τα εκπαιδευτικά συστήματα επιλεγμένων χωρών. Κατά τη μελέτη της δομής και της λειτουργίας των εκπαιδευτικών συστημάτων, θα γίνεται αναφορά στις γενικότερες πολιτικές, οικονομικές και πολιτισμικές συνθήκες των υπό εξέταση χωρών καθώς και στις σύγχρονες εξελίξεις στην εκπαιδευτική τους πολιτική. Στο μάθημα θα παρουσιάζονται εργασίες των φοιτητών/τριών οι οποίες θα εκπονούνται με βάση έρευνα στη σχετική βιβλιογραφία καθώς και σε συμβατικές και ηλεκτρονικές πηγές.

301 Κουκλοθέατρο

Προσέγγιση της τέχνης του κουκλοθέατρου στο νηπιαγωγείο. Ιστορία του κουκλοθέατρου. Παράσταση κουκλοθέατρου στη σχολική τάξη, κατασκευή κούκλας (τενεκεδούλα). Κουκλοθέατρο και λογοτεχνία (παραμύθι), διασκευή - κατασκευή κούκλας (ρολόκουκλα), απόδοση από τους φοιτητές. Κουκλοθέατρο και ποίημα, απόδοση από τους φοιτητές (κουταλόκουκλα). Κουκλοθέατρο από μια λέξη, απόδοση από τους φοιτητές (κουτόκουκλες). Κουκλοθέατρο και μουσική, απόδοση από τους φοιτητές. Κουκλοθέατρο μέσα από την τέχνη (καλτσόκουκλα). Επίσκεψη σε μουσειακούς χώρους, κατασκευή κούκλας (πηλός, γύψος). Επίσκεψη στη φύση (έμπνευση έργου, κατασκευή κούκλας από υλικά στη φύση). Έργο από τη λαογραφία, κατασκευή κούκλας με χαρτοπολλά. Κατασκευή κούκλας από άχρηστο υλικό.

360 - 366 Διδακτική Μεθοδολογία και Πρακτική Άσκηση:

Β' Φάση: Διδακτική των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων του νηπιαγωγείου

Η δεύτερη Φάση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης ολοκληρώνεται - σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών - σε δύο εξάμηνα. Αρχίζει στο πέμπτο και τελειώνει στο έκτο εξάμηνο. Περιλαμβάνει τη Διδακτική τεσσάρων (4) προγραμματισμένων δραστηριοτήτων του νηπιαγωγείου. Σε κάθε Διδακτική αντιστοιχούν τρεις διδακτικές μονάδες (3 ΔΜ). Σύνολο διδακτικών μονάδων δεύτερης φάσης: 4x3=12 ΔΜ.

Οι Διδακτικές των τεσσάρων προγραμματισμένων δραστηριοτήτων επιλέγονται από δυο κύκλους. Ο πρώτος κύκλος περιλαμβάνει τέσσερις διδακτικές από τις οποίες επιλέγονται υποχρεωτικά δύο (μία σε κάθε εξάμηνο). Οι διδακτικές του πρώτου κύκλου του Ε' Εξαμήνου είναι:

360 Διδακτική της Γνωριμίας με το Περιβάλλον

Σ. Αυγητίδου - αποσπασμένοι νηπιαγωγοί

ή

364 Διδακτική των Προμαθηματικών Εννοιών

Ειδ. Επιστήμονας - αποσπασμένοι νηπιαγωγοί

(επιλέγεται υποχρεωτικά η μία από τις δύο)

Η διδακτική του δεύτερου κύκλου είναι:

361 Διδακτική της Κινητικής Αγωγής

Ειδ. Επιστήμονας - αποσπασμένοι νηπιαγωγοί

Προϋπόθεση για τη συμμετοχή του φοιτητή στη Διδακτική μιας προγραμματισμένης δραστηριότητας είναι να έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του στα αντίστοιχα υποχρεωτικά μαθήματα και να έχει επιτύχει στην ολοκλήρωση της Α' Φάσης. Για τη Διδακτική της Γνωριμίας με το Περιβάλλον προαπαιτούμενο είναι το μάθημα "Προσχολική Παιδαγωγική II". Για τη Διδακτική των Προμαθηματικών Εννοιών το μάθημα "Προμαθηματικές Έννοιες". Για να δηλώσει τη Διδακτική της Κινητικής Αγωγής θα πρέπει να έχει περάσει το υποχρεωτικό μάθημα "Κινητική Αγωγή I".

Εάν το υποχρεωτικό μάθημα περιλαμβάνει περισσότερα του ενός μέρη, τότε ο καθηγητής μπορεί να επιτρέψει στο φοιτητή να παρακολουθήσει παράλληλα το τελευταίο μέρος του υποχρεωτικού μαθήματος και την αντίστοιχη Διδακτική.

Στόχοι

Η δεύτερη φάση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης αποβλέπει στην ανάπτυξη της ικανότητας του φοιτητή να σχεδιάζει με φαντασία, να διεξάγει με παιδαγωγικό τακτ και να αξιολογεί διαφοροποιημένα και με αυτοκριτική διάθεση τη διδασκαλία του. Ενισχύεται ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη διεπιστημονικών, διαθεματικών σχεδίων εργασίας με βάση τις διδακτικές που θα επιλέξει το ζευγάρι φοιτητών.

Οργάνωση και δομή

Η κάθε διδακτική αποτελείται από τα εξής μέρη:

Εισαγωγικό μάθημα

Δειγματική διδασκαλία

Προετοιμασία και σχεδιασμός των διδακτικών σε συνεργασία με διδάσκοντα και μέντορες

Ανάληψη ημερησίου προγράμματος στο νηπιαγωγείο

Κριτική ανάλυση των διδασκαλιών στη Σχολή.

Αξιολόγηση του μαθήματος.

Σε κάθε εξάμηνο οι φοιτητές επιλέγουν δύο διδακτικές (μία από κάθε κύκλο) και αναλαμβάνουν σε ζευγάρια το ημερήσιο πρόγραμμα σε μια τάξη νηπιαγωγείου (υποδοχή των νηπίων, ελεύθερη απασχόληση, οργανωμένες δραστηριότητες, φαγητό, διάλειμμα, αποχαιρετισμός), μετά από συνεννόηση με τον υπεύθυνο/διδάκοντα της διδακτικής και τη συνεργασία με τις μέντορες - υπεύθυνες νηπιαγωγούς για κάθε διδακτική.

Πριν την έναρξη των διδασκαλιών από τους φοιτητές, γίνεται εισαγωγικό μάθημα του διδάσκοντος, όπου δίνονται οδηγίες και τα υποδείγματα σχεδιασμού και κριτικής ανάλυσης της διδασκαλίας της συγκεκριμένης προγραμματισμένης δραστηριότητας. Το υπόδειγμα σχεδιασμού διδασκαλίας αποτελεί ένα γενικό βοηθητικό διάγραμμα που έχει σκοπό όχι να περιορίσει αλλά να ωθήσει προς έναν προσωπικό τρόπο οργάνωσης της διδασκαλίας εκ μέρους του φοιτητή.

Ακολουθεί η δειγματική διδασκαλία από τις μέντορες / υπεύθυνες νηπιαγωγούς του μαθήματος. Οι μέντορες παρουσιάζουν το σχεδιασμό μιας προγραμματισμένης δραστηριότητας, τον οποίο έχουν ετοιμάσει σε συνεργασία με τον υπεύθυνο καθηγητή και αφού έχουν γνωρίσει την τάξη στην οποία θα διδάξουν. Στη συνέχεια, διδάσκουν την ενότητα στο νηπιαγωγείο και, εφόσον είναι εφικτό, τον παρακολουθούν οι φοιτητές και ο υπεύθυνος καθηγητής. Σε διαφορετική περίπτωση, η διδασκαλία μαγνητοσκοπείται και παρακολουθείται από τους φοιτητές στη Σχολή. Ακολουθεί η κριτική ανάλυση της διδασκαλίας στη Σχολή από τον ίδιο, τους φοιτητές και τον υπεύθυνο καθηγητή.

Έπειτα γίνονται οι διδασκαλίες των φοιτητών σε τάξεις νηπιαγωγείου. Αποτελεί υποχρέωση των φοιτητών και προϋπόθεση για τη διδασκαλία τους να γνωρίσουν τα νήπια και τη νηπιαγωγό της τάξης. Παρακολουθούν τη διδασκαλία της συγκεκριμένης προγραμματισμένης δραστηριότητας από τη νηπιαγωγό. Συγκεντρώνουν στοιχεία και πληροφορίες που θα χρειαστούν για το σχεδιασμό της διδασκαλίας τους. Το ζευγάρι των φοιτητριών αναλαμβάνει από κοινού το σχεδιασμό της διδασκαλίας. Επιλέγουν και διατυπώνουν τους στόχους, προετοιμάζουν το περιεχόμενο της ενότητας, κάνουν τις μεθοδολογικές επιλογές τους, ετοιμάζουν το υλικό και διαρθρώνουν τη διδασκαλία τους. Οι φοιτητές παρουσιάζουν το σχεδιασμό τους στον υπεύθυνο καθηγητή και στις μέντορες και τον συζητούν μαζί τους, ενδεχομένως τον τροποποιούν ή και τον συμπληρώνουν, με σκοπό την καλύτερη προετοιμασία τους για τη διδασκαλία.

Αποφασίζουν από κοινού ποιος θα αναλάβει τη διδασκαλία κάθε οργανωμένης δραστηριότητας και σε περίπτωση που είναι εφικτό μπορούν και οι δύο φοιτητές να συμμετέχουν στη διδασκαλία κάθε οργανωμένης δραστηριότητας. Ενθαρρύνεται ο σχεδιασμός και η πραγματοποίηση διεπιστημονικών διαθεματικών σχεδίων εργασίας από το ζευγάρι αλλά και από όλη την ομάδα φοιτητών που θα διδάξουν στην ίδια τάξη.

Ανεξάρτητα από το ποιος ανέλαβε τη διδασκαλία κάθε οργανωμένης δραστηριότητας, η κριτική ανάλυση της διδασκαλίας γίνεται και από τους δύο, σύμφωνα με το φύλλο κριτικής ανάλυσης της διδασκαλίας που έδωσε ο υπεύθυνος καθηγητής. Η ανάλυση γίνεται διαφοροποιημένα ως προς τους στόχους, το περιεχόμενο, τη μέθοδο, τα υλικά και τα μέσα διδασκαλίας κλπ. Με αφορμή προβλήματα και δυσκολίες που συναντούν οι φοιτητές κατά το σχεδιασμό

και κατά την διεξαγωγή της διδασκαλίας τους γίνεται από τον καθηγητή και τους συνεργάτες του ανάπτυξη θεμάτων που αναφέρονται τόσο στο περιεχόμενο όσο και στη μεθοδολογία της συγκεκριμένης προγραμματισμένης δραστηριότητας. Έτσι καλύπτονται κάποια κενά και συμπληρώνεται η θεωρητική κατάρτιση των φοιτητών στη Διδακτική της συγκεκριμένης δραστηριότητας.

Σημειώνεται εδώ ότι αξιολογείται σχεδιασμός και η κριτική ανάλυση της διδασκαλίας και όχι η διεξαγωγή της, μιας και αυτή έχει εργαστηριακό, πειραματικό χαρακτήρα.

Η τελευταία συνάντηση του εξαμήνου αφιερώνεται στην αποτίμηση των εργασιών του εξαμήνου και στην αξιολόγηση του προγράμματος του μαθήματος από όλους τους συμμετέχοντες και ιδιαίτερα από τους φοιτητές. Εκφράζονται οι κριτικές παρατηρήσεις για τους στόχους, τα περιεχόμενα και τον τρόπο οργάνωσης του μαθήματος, συνάγονται συμπεράσματα και γίνονται προτάσεις για τη βελτίωση του μαθήματος.

Υποχρεώσεις και αξιολόγηση του φοιτητή

Ο φοιτητής συμμετέχει σε όλες τις δραστηριότητες του προγράμματος. Η παρουσία είναι υποχρεωτική. Εάν λείψει σε πάνω από δύο μαθήματα ή παρακολουθήσεις στα νηπιαγωγεία ή από τη δειγματική διδασκαλία (παρουσίαση σχεδιασμού, διεξαγωγή, ανάλυση), επαναλαμβάνει το μάθημα. Εάν οι φοιτητές δεν παρουσιάσουν το σχεδιασμό και δεν τον συζητήσουν με τον υπεύθυνο νηπιαγωγό, τουλάχιστον δύο φορές πριν από τη διδασκαλία τους, δεν επιτρέπεται να διδάξουν. Εάν για οποιοδήποτε λόγο οι φοιτητές αδυνατούν να διδάξουν, ενημερώνουν τη νηπιαγωγό της τάξης και την υπεύθυνη νηπιαγωγό. Μετά τη διδασκαλία του μέσα σε δύο εβδομάδες παραδίδει γραπτή εργασία, η οποία περιλαμβάνει το σχεδιασμό και την κριτική ανάλυση της διδασκαλίας του.

Για την αξιολόγηση του φοιτητή συνεκτιμώνται:

ο σχεδιασμός της διδασκαλίας του (διατύπωση στόχων, κατοχή αντικειμένου, μεθοδολογικές επιλογές, υλικά και μέσα κλπ),

η κριτική ανάλυση της διδασκαλίας του με τη βοήθεια του ειδικού φύλλου κριτικής ανάλυσης της διδασκαλίας της συγκεκριμένης δραστηριότητας του νηπιαγωγείου,

η γραπτή ή προφορική εξέταση στο θεωρητικό μέρος της Διδακτικής της δραστηριότητας,

η υπευθυνότητα, το ενδιαφέρον και η ενεργός συμμετοχή του στο μάθημα. Η διδασκαλία δεν γίνεται για να βαθμολογηθεί ο φοιτητής, αλλά για να δοκιμάσει τις δυνάμεις του, να αναλύσει κριτικά το σχεδιασμό και τη διεξαγωγή της διδασκαλίας του, να προβληματιστεί και να συζητήσει με τους συμμαθητές και τους υπεύθυνους του μαθήματος επιμέρους θέματα της διδακτικής διαδικασίας με σκοπό να αναπτύξει την ικανότητα συνεχούς αυτοβελτίωσής του. Την ευθύνη της Διδακτικής κάθε προγραμματισμένης δραστηριότητας έχει ο αρμόδιος για το αντίστοιχο υποχρεωτικό μάθημα διδασκων σε συνεργασία με αποσπασμένους εκπαιδευτικούς (μέντορες).

Στ' Εξάμηνο

042 Φιλοσοφία της Παιδείας

Ειδ. Επιστήμονας

Ανθρωπολογικές προϋποθέσεις της αγωγής. Το μορφώσιμο του ανθρώπου και τα όρια της αγωγής. Σκοποί της αγωγής και το πρόβλημα του καθορισμού τους. Η παιδεία μεταξύ "έχειν" και "είναι". Από τον δάσκαλο στον εκπαιδευτικό. Από το μαθητή στον εκπαιδευόμενο; Εξαφάνιση της παιδικότητας; Φιλοσοφική και Παιδαγωγική Ανθρωπολογία. Οι ανθρωπολογικές θεωρίες των M. Scheler, A. Gehlen και A. Portmann. Η φιλοσοφική παιδαγωγική του O. F. Bollnow. Οι τρεις τύποι παιδαγωγικής ανθρωπολογίας. Αγωγή και πολιτισμός. Πολυπολιτισμικότητα και διαπολιτισμικότητα. Εκπαίδευση και δικαιώματα του ανθρώπου. Απόψεις μεγάλων φιλοσόφων για την αγωγή.

065 Κοινωνιολογία της Προσχολικής Εκπαίδευσης

A. Κυρίδης

Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης με ιδιαίτερη αναφορά στο νηπιαγωγείο. Αντισταθμιστικά προγράμματα προσχολικής εκπαίδευσης.

081 Ειδική Αγωγή

A. Αλευριάδου

Ιστορική εξέλιξη της ειδικής αγωγής. Η συμβολή του Vygotsky. Οι σύγχρονες τάσεις της ειδικής αγωγής. Ενσωμάτωση. Η ενσωμάτωση στις Η.Π.Α. και τον Καναδά. Η ενσωμάτωση στην Ευρώπη. Αξιολόγηση. Η ειδική αγωγή στην Ελλάδα. Πρώιμη παρέμβαση. Σύγχρονες τάσεις και αξιολόγηση των σχετικών

προγραμμάτων. Η κατάσταση της πρώιμης παρέμβασης στην Ελλάδα. Πρακτική εφαρμογή προγραμμάτων ένταξης παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Επαγγελματικός προσανατολισμός.

360 - 366 Διδακτική Μεθοδολογία και Πρακτική Άσκηση:

Β' Φάση: Διδακτική των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων του νηπιαγωγείου

Η δεύτερη Φάση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης ολοκληρώνεται - σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών - σε δύο εξάμηνα. Αρχίζει στο πέμπτο και τελειώνει στο έκτο εξάμηνο. Περιλαμβάνει τη Διδακτική τεσσάρων (4) προγραμματισμένων δραστηριοτήτων του νηπιαγωγείου. Σε κάθε Διδακτική αντιστοιχούν τρεις διδακτικές μονάδες (3 ΔΜ). Σύνολο διδακτικών μονάδων δεύτερης φάσης: $4 \times 3 = 12$ ΔΜ.

Οι Διδακτικές των τεσσάρων προγραμματισμένων δραστηριοτήτων επιλέγονται από δυο κύκλους. Ο πρώτος κύκλος περιλαμβάνει τέσσερις διδακτικές από τις οποίες επιλέγονται υποχρεωτικά δύο (μία σε κάθε εξάμηνο). Οι διδακτικές του πρώτου κύκλου του Ε' Εξαμήνου είναι:

362 Διδακτική της Μητρικής Γλώσσας

Κ. Ντίνας - αποσπασμένοι νηπιαγωγοί

ή

366 Διδακτική της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής

Σ. Αυγητίδου - αποσπασμένοι νηπιαγωγοί

(επιλέγεται υποχρεωτικά η μία από τις δύο)

363 Διδακτική της Μουσικής

Ειδ. Επιστήμονας - αποσπασμένοι νηπιαγωγοί

ή

365 Διδακτική των Εικαστικών

Δ. Μπέσσας - αποσπασμένοι νηπιαγωγοί

(επιλέγεται υποχρεωτικά η μία από τις δύο)

Προϋπόθεση για τη συμμετοχή του φοιτητή στη Διδακτική μιας προγραμματισμένης δραστηριότητας είναι να έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του στα αντίστοιχα υποχρεωτικά μαθήματα και να έχει επιτύχει στην ολοκλήρωση της Α' Φάσης. Για τη Διδακτική της Μητρικής Γλώσσας προαπαιτούμενα είναι τα μαθήματα "Εισαγωγή στη Γενική Γλωσσολογία" και "Διαχρονία και Συγχρονία της Ελληνικής Γλώσσας". Για τη Διδακτική της Μουσικής προαπαιτούμενο είναι το μάθημα "Μουσικοπαιδαγωγική Ι και ΙΙ. Η Διδακτική των Εικαστικών προαπαιτεί το μάθημα "Εικαστικά Ι.

Εάν το υποχρεωτικό μάθημα περιλαμβάνει περισσότερα του ενός μέρη, τότε ο καθηγητής μπορεί να επιτρέψει στο φοιτητή να παρακολουθήσει παράλληλα το τελευταίο μέρος του υποχρεωτικού μαθήματος και την αντίστοιχη Διδακτική.

Στόχοι

Η δεύτερη φάση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης αποβλέπει στην ανάπτυξη της ικανότητας του φοιτητή να σχεδιάζει με φαντασία, να διεξάγει με παιδαγωγικό τακτ και να αξιολογεί διαφοροποιημένα και με αυτοκριτική διάθεση τη διδασκαλία του. Ενισχύεται ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη διεπιστημονικών, διαθεματικών σχεδίων εργασίας με βάση τις διδακτικές που θα επιλέξει το ζευγάρι φοιτητών.

Οργάνωση και δομή

Η κάθε διδακτική αποτελείται από τα εξής μέρη:

Εισαγωγικό μάθημα

Δειγματική διδασκαλία

Προετοιμασία και σχεδιασμός των διδακτικών σε συνεργασία με διδάσκοντα και μέντορες

Ανάληψη ημερησίου προγράμματος στο νηπιαγωγείο

Κριτική ανάλυση των διδασκαλιών στη Σχολή.

Αξιολόγηση του μαθήματος.

Σε κάθε εξάμηνο οι φοιτητές επιλέγουν δύο διδακτικές (μία από κάθε κύκλο) και αναλαμβάνουν σε ζευγάρια το ημερήσιο πρόγραμμα σε μια τάξη νηπιαγωγείου (υποδοχή των νηπίων, ελεύθερη απασχόληση, οργανωμένες δραστηριότητες, φαγητό, διάλειμμα, αποχαιρετισμός), μετά από συνεννόηση με τον υπεύθυνο/διδάκοντα της διδακτικής και τη συνεργασία με τις μέντορες - υπεύθυνες νηπιαγωγούς για κάθε διδακτική.

Πριν την έναρξη των διδασκαλιών από τους φοιτητές, γίνεται εισαγωγικό μάθημα του διδάσκοντος, όπου δίνονται οδηγίες και τα υποδείγματα σχεδιασμού και κριτικής ανάλυσης της διδασκαλίας της συγκεκριμένης προγραμματισμένης δραστηριότητας. Το υπόδειγμα σχεδιασμού διδασκαλίας αποτελεί ένα γενικό βοηθητικό διάγραμμα που έχει σκοπό όχι να περιορίσει αλλά να ωθήσει προς έναν προσωπικό τρόπο οργάνωσης της διδασκαλίας εκ μέρους του φοιτητή. Ακολουθεί η δειγματική διδασκαλία από τις μέντορες / υπεύθυνες νηπιαγωγούς του μαθήματος. Οι μέντορες παρουσιάζουν το σχεδιασμό μιας προγραμματισμένης δραστηριότητας, τον οποίο έχουν ετοιμάσει σε συνεργασία με τον υπεύθυνο καθηγητή και αφού έχουν γνωρίσει την τάξη στην οποία θα διδάξουν. Στη συνέχεια, διδάσκουν την ενότητα στο νηπιαγωγείο και, εφόσον είναι εφικτό, τον παρακολουθούν οι φοιτητές και ο υπεύθυνος καθηγητής. Σε διαφορετική περίπτωση, η διδασκαλία μαγνητοσκοπείται και παρακολουθείται από τους φοιτητές στη Σχολή. Ακολουθεί η κριτική ανάλυση της διδασκαλίας στη Σχολή από τον ίδιο, τους φοιτητές και τον υπεύθυνο καθηγητή.

Έπειτα γίνονται οι διδασκαλίες των φοιτητών σε τάξεις νηπιαγωγείου. Αποτελεί υποχρέωση των φοιτητών και προϋπόθεση για τη διδασκαλία τους να γνωρίσουν τα νήπια και τη νηπιαγωγό της τάξης. Παρακολουθούν τη διδασκαλία της συγκεκριμένης προγραμματισμένης δραστηριότητας από τη νηπιαγωγό. Συγκεντρώνουν στοιχεία και πληροφορίες που θα χρειαστούν για το σχεδιασμό της διδασκαλίας τους. Το ζευγάρι των φοιτητριών αναλαμβάνει από κοινού το σχεδιασμό της διδασκαλίας. Επιλέγουν και διατυπώνουν τους στόχους, προετοιμάζουν το περιεχόμενο της ενότητας, κάνουν τις μεθοδολογικές επιλογές τους, ετοιμάζουν το υλικό και διαρθρώνουν τη διδασκαλία τους. Οι φοιτητές παρουσιάζουν το σχεδιασμό τους στον υπεύθυνο καθηγητή και στις μέντορες και τον συζητούν μαζί τους, ενδεχομένως τον τροποποιούν ή και τον συμπληρώνουν, με σκοπό την καλύτερη προετοιμασία τους για τη διδασκαλία.

Αποφασίζουν από κοινού ποιος θα αναλάβει τη διδασκαλία κάθε οργανωμένης δραστηριότητας και σε περίπτωση που είναι εφικτό μπορούν και οι δύο φοιτητές να συμμετέχουν στη διδασκαλία κάθε οργανωμένης δραστηριότητας. Ενθαρρύνεται ο σχεδιασμός και η πραγματοποίηση διεπιστημονικών διαθεματικών σχεδίων εργασίας από το ζευγάρι αλλά και από όλη την ομάδα φοιτητών που θα διδάξουν στην ίδια τάξη.

Ανεξάρτητα από το ποιος ανέλαβε τη διδασκαλία κάθε οργανωμένης δραστηριότητας, η κριτική ανάλυση της διδασκαλίας γίνεται και από τους δύο, σύμφωνα με το φύλλο κριτικής ανάλυσης της διδασκαλίας που έδωσε ο υπεύθυνος καθηγητής. Η ανάλυση γίνεται διαφοροποιημένα ως προς τους στόχους, το περιεχόμενο, τη μέθοδο, τα υλικά και τα μέσα διδασκαλίας κλπ. Με αφορμή προβλήματα και δυσκολίες που συναντούν οι φοιτητές κατά το σχεδιασμό και κατά την διεξαγωγή της διδασκαλίας τους γίνεται από τον καθηγητή και τους συνεργάτες του ανάπτυξη θεμάτων που αναφέρονται τόσο στο περιεχόμενο όσο και στη μεθοδολογία της συγκεκριμένης προγραμματισμένης δραστηριότητας. Έτσι καλύπτονται κάποια κενά και συμπληρώνεται η θεωρητική κατάρτιση των φοιτητών στη Διδακτική της συγκεκριμένης δραστηριότητας.

Σημειώνεται εδώ ότι αξιολογείται σχεδιασμός και η κριτική ανάλυση της διδασκαλίας και όχι η διεξαγωγή της, μιας και αυτή έχει εργαστηριακό, πειραματικό χαρακτήρα.

Η τελευταία συνάντηση του εξαμήνου αφιερώνεται στην αποτίμηση των εργασιών του εξαμήνου και στην αξιολόγηση του προγράμματος του μαθήματος από όλους τους συμμετέχοντες και ιδιαίτερα από τους φοιτητές. Εκφράζονται οι κριτικές παρατηρήσεις για τους στόχους, τα περιεχόμενα και τον τρόπο οργάνωσης του μαθήματος, συνάγονται συμπεράσματα και γίνονται προτάσεις για τη βελτίωση του μαθήματος.

Υποχρεώσεις και αξιολόγηση του φοιτητή

Ο φοιτητής συμμετέχει σε όλες τις δραστηριότητες του προγράμματος. Η παρουσία είναι υποχρεωτική. Εάν λείπει σε πάνω από δύο μαθήματα ή παρακολουθήσεις στα νηπιαγωγεία ή από τη δειγματική διδασκαλία (παρουσίαση σχεδιασμού, διεξαγωγή, ανάλυση), επαναλαμβάνει το μάθημα. Εάν οι φοιτητές δεν παρουσιάσουν το σχεδιασμό και δεν τον συζητήσουν με τον υπεύθυνο νηπιαγωγό, τουλάχιστον δύο φορές πριν από τη διδασκαλία τους, δεν επιτρέπεται να διδάξουν. Εάν για οποιοδήποτε λόγο οι φοιτητές αδυνατούν να διδάξουν, ενημερώνουν τη νηπιαγωγό της τάξης και την υπεύθυνη νηπιαγωγό. Μετά τη διδασκαλία του μέσα σε δύο εβδομάδες παραδίδει γραπτή εργασία, η οποία περιλαμβάνει το σχεδιασμό και την κριτική ανάλυση της διδασκαλίας του.

Για την αξιολόγηση του φοιτητή συνεκτιμώνται:

ο σχεδιασμός της διδασκαλίας του (διατύπωση στόχων, κατοχή αντικειμένου, μεθοδολογικές επιλογές, υλικά και μέσα κλπ),

η κριτική ανάλυση της διδασκαλίας του με τη βοήθεια του ειδικού φύλλου κριτικής ανάλυσης της διδασκαλίας της συγκεκριμένης δραστηριότητας του νηπιαγωγείου,

η γραπτή ή προφορική εξέταση στο θεωρητικό μέρος της Διδακτικής της δραστηριότητας,

η υπευθυνότητα, το ενδιαφέρον και η ενεργός συμμετοχή του στο μάθημα. Η διδασκαλία δεν γίνεται για να βαθμολογηθεί ο φοιτητής, αλλά για να δοκιμάσει τις δυνάμεις του, να αναλύσει κριτικά το σχεδιασμό και τη διεξαγωγή της διδασκαλίας του, να προβληματιστεί και να συζητήσει με τους συμμαθητές και τους υπεύθυνους του μαθήματος επιμέρους θέματα της διδακτικής διαδικασίας με σκοπό να αναπτύξει την ικανότητα συνεχούς αυτοβελτίωσής του. Την ευθύνη της Διδακτικής κάθε προγραμματισμένης δραστηριότητας έχει ο αρμόδιος για το αντίστοιχο υποχρεωτικό μάθημα διδάσκων σε συνεργασία με αποσπασμένους εκπαιδευτικούς (μέντορες).

Ζ' Εξάμηνο

370 Διδακτική Μεθοδολογία και Πρακτική Άσκηση:

Γ' Φάση: Ανάλυση παιδαγωγικού - διδακτικού έργου σε τάξη νηπιαγωγείου για δύο συνεχείς εβδομάδες με θεωρητική προετοιμασία και ανατροφοδότηση Β. Χατζηνικολάου - Ρ. Σιβροπούλου - αποσπασμένοι νηπιαγωγοί Η Γ' Φάση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης πραγματοποιείται - σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών - στο έβδομο εξάμηνο. Η φάση αυτή περιλαμβάνει:

θεωρητική ενημέρωση και προετοιμασία των φοιτητών στη Σχολή,

γνωριμία του φοιτητή με την τάξη που θα διδάξει,

πρακτική άσκηση σε νηπιαγωγεία της πόλης και των κοινοτήτων της περιοχής για δύο εβδομάδες

συναντήσεις στη Σχολή για συζήτηση των εμπειριών από την πρακτική άσκηση και ανάλυση παιδαγωγικών και διδακτικών προβλημάτων που αντιμετώπισαν οι φοιτητές κατά τη διδασκαλία τους.

Προϋπόθεση για τη συμμετοχή στην τρίτη Φάση είναι η ολοκλήρωση με επιτυχία της δεύτερης Φάσης (Διδακτική προγραμματισμένων δραστηριοτήτων του νηπιαγωγείου). Στην τρίτη φάση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης αντιστοιχούν έξι διδακτικές μονάδες (6 ΔΜ).

Στόχοι

Στόχοι της τρίτης Φάσης είναι:

Να αποκτήσει ο φοιτητής άμεση εμπειρία της καθημερινής εργασίας και ζωής στο νηπιαγωγείο.

Να αναπτύξει την ικανότητα διαμόρφωσης και οργάνωσης του περιβάλλοντος της τάξης (διαρρύθμιση του χώρου και οργάνωση του υλικού για όσο το δυνατόν δημιουργικότερη ελεύθερη ενασχόληση των παιδιών και αποτελεσματικότερες προγραμματισμένες δραστηριότητες).

Να αναπτύξει την ικανότητα σχεδιασμού της διδασκαλίας κάτω από πραγματικές συνθήκες εργασίας αξιοποιώντας γνώσεις από τις προηγούμενες φάσεις της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης, από τα υπόλοιπα μαθήματα του προγράμματος σπουδών, αλλά και την προσωπική του φαντασία (σχεδιασμός δραστηριοτήτων μιας ημέρας, εβδομαδιαίος προγραμματισμός, προγραμματισμός μεγαλύτερης χρονικής περιόδου).

Να αναπτύξει την ικανότητα υλοποίησης του σχεδιασμού της διδασκαλίας με μεθοδικότητα, αποτελεσματικότητα αλλά και ευελιξία.

Να αναπτύξει την ικανότητα παιδαγωγικής αντιμετώπισης των προβλημάτων που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας.

Να αναπτύξει την ικανότητα της εξατομικευμένης αντιμετώπισης παιδιών που παρουσιάζουν ιδιαίτερα προβλήματα μάθησης ή συμπεριφοράς.

Να αναπτύξει την ικανότητα συνεχούς αυτοβελτίωσης βασιζόμενος στην καθημερινή κριτική ανάλυση του παιδαγωγικού και διδακτικού έργου που αναλαμβάνει.

Να συνειδητοποιήσει τη μεγάλη παιδαγωγική ευθύνη του νηπιαγωγού απέναντι στο παιδί, τις δυσκολίες αλλά και τις ευχάριστες πλευρές του έργου του.

Οργάνωση

α. Θεωρητική ενημέρωση και προετοιμασία των φοιτητών στη Σχολή.

Αρχικά πραγματοποιείται μία ενημερωτική συνάντηση στη Σχολή για όλους τους φοιτητές του εξαμήνου. Οι υπεύθυνοι παιδαγωγοί και αποσπασμένοι νηπιαγωγοί παρουσιάζουν το πρόγραμμα της τρίτης Φάσης. Ενημερώνουν τους φοιτητές σε θέματα διοίκησης και λειτουργίας του νηπιαγωγείου (διεύθυνση, υπηρεσιακά καθήκοντα, οικονομική διαχείριση, σχέση με το σύμβουλο Προσχολικής Αγωγής, σχέση με τη Διεύθυνση της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, την τοπική αυτοδιοίκηση, τους γονείς, το αναλυτικό πρόγραμμα). Υπενθυμίζουν τους τρόπους συλλογής στοιχείων και πληροφοριών για την τάξη ως ομάδα, αλλά και για κάθε παιδί ατομικά (παρατήρηση, συνομιλία με την νηπιαγωγό και με το παιδί, παίζοντας με το παιδί κ.ά.). Δίνουν επίσης οδηγίες για το σχεδιασμό και την κριτική ανάλυση του ημερήσιου προγράμματος ενασχόλησης. Κατά την πρώτη συνάντηση γίνεται επίσης και η κλήρωση των τάξεων στις οποίες θα διδάξει κάθε φοιτητής με δυνατότητα αμοιβαίας αλλαγής.

β. Γνωριμία του φοιτητή με την τάξη

Ο φοιτητής επισκέπτεται την τάξη στην οποία θα διδάξει και αναλαμβάνει με δική του ευθύνη να γνωριστεί με τα νήπια και τη νηπιαγωγό και να συλλέξει πληροφορίες που θα χρειαστούν για το σχεδιασμό της διδασκαλίας (αριθμός παιδιών, ημερήσιο, εβδομαδιαίο και μηνιαίο πρόγραμμα, θεματικές αναλυτικού προγράμματος). Η γνωριμία με την τάξη πρέπει να γίνει έγκαιρα, προκειμένου ο φοιτητής να έχει ικανό χρόνο να σχεδιάσει το εκπαιδευτικό του πρόγραμμα σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του νηπιαγωγείου και των νηπίων.

γ. Πρακτική άσκηση σε νηπιαγωγεία της πόλης και των κοινοτήτων της περιοχής για δύο εβδομάδες

Ο φοιτητής αναλαμβάνει δύο εβδομάδες διδασκαλιών στην τάξη του νηπιαγωγείου. Ο προγραμματισμός του εκπαιδευτικού έργου μπορεί να συμπεριλαμβάνει εκτός των άλλων και τη διοργάνωση μιας γιορτής (θρησκευτικής, εθνικής ή κοινωνικού χαρακτήρα όπως π.χ. η ονομαστική γιορτή ενός παιδιού κ.ά.), συναντήσεις με τους γονείς κλπ.

δ. Συναντήσεις στη Σχολή.

Οι συναντήσεις στη Σχολή γίνονται πριν, παράλληλα και μετά την ανάληψη παιδαγωγικού - διδακτικού έργου από τους φοιτητές. Συζητούνται οι εμπειρίες των φοιτητών από τις πρώτες μέρες της πρακτικής άσκησης και τα προβλήματα που συνάντησαν κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση του ημερήσιου προγράμματος. Επίσης δίνονται οδηγίες για τον προγραμματισμό και την προετοιμασία εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Στην τελευταία συνάντηση αξιολογείται ολόκληρο το πρόγραμμα της τρίτης φάσης της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης. Γίνονται οι κριτικές παρατηρήσεις και προτείνονται τροποποιήσεις και συμπληρώσεις για τη βελτίωση του προγράμματος.

Το πρόγραμμα της τρίτης φάσης ολοκληρώνεται σε 12 περίπου εβδομάδες. Οι φοιτητές χωρίζονται σε τρεις ή τέσσερις ομάδες και ο καθένας από αυτούς ολοκληρώνει την τρίτη φάση της πρακτικής άσκησης σε τρεις εβδομάδες. Αυτονόητη και βασική προϋπόθεση για την επιτυχία του προγράμματος αποτελεί η στενή συνεργασία του φοιτητή με την νηπιαγωγό της τάξης καθ' όλη τη διάρκεια και τα στάδια της πρακτικής άσκησης. Κατά τη διάρκεια των διδασκαλιών των φοιτητών οι υπεύθυνοι παιδαγωγοί καθηγητές και αποσπασμένοι νηπιαγωγοί επισκέπτονται τις τάξεις στις οποίες ασκούνται οι φοιτητές, με σκοπό να παρακολουθήσουν τη διδασκαλία τους, να συζητήσουν ενδεχόμενα προβλήματα που αντιμετωπίζουν και να τους προσφέρουν συστηματική υποστήριξη. Επίσης διαπιστώνουν τυχόν ελλείψεις στην κατάρτιση των φοιτητών με σκοπό την ανατροφοδότηση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης αλλά και άλλων μαθημάτων του προγράμματος σπουδών. Ο αποσπασμένος νηπιαγωγός παραμένει στην τάξη του ασκούμενου φοιτητή και προσφέρει τη βοήθεια του στη διάρκεια του ημερήσιου προγράμματος.

Υποχρεώσεις και αξιολόγηση του φοιτητή

Ο φοιτητής συμμετέχει σε όλες τις δραστηριότητες του προγράμματος. Συμπληρώνει το φύλλο ημερήσιου σχεδιασμού του προγράμματος διδασκαλίας και το κρατά σε σχετικό ντοσιέ, το οποίο παραδίδει στο τέλος της πρακτικής άσκησης. Το ντοσιέ αυτό βρίσκεται κάθε ημέρα στο νηπιαγωγείο, προκειμένου να ενημερώνονται η νηπιαγωγός της τάξης, οι υπεύθυνοι καθηγητές και οι αποσπασμένοι νηπιαγωγοί. Στο τέλος του εξαμήνου παραδίδει γραπτή εργασία όπου συζητά τις διδακτικές και άλλες εμπειρίες του με αναστοχαστική και κριτική διάθεση, σε σχέση με την παιδαγωγική και διδακτική βιβλιογραφία.

Η αξιολόγηση του φοιτητή γίνεται με βάση:

τη διδασκαλία στο νηπιαγωγείο με τη βοήθεια ειδικού για την τρίτη φάση "φύλλου κριτικής ανάλυσης της διδασκαλίας του φοιτητή",

το ντοσιέ πρακτικής άσκησης και

το ενδιαφέρον και τη συμμετοχή του στις συναντήσεις στη Σχολή.

Την ευθύνη του προγράμματος της τρίτης φάσης έχουν παιδαγωγοί διδάσκοντες

Η' Εξάμηνο

226 Διαπολιτισμική Εκπαίδευση

Σ. Μούτσιος

Σκοπός του μαθήματος είναι η θεωρητική μελέτη και ανάλυση της εκπαίδευσης των "εθνικών μειονοτήτων" στην Ελλάδα αλλά και το διεθνή χώρο. Οι φοιτητές θα κληθούν να μελετήσουν φαινόμενα και έννοιες όπως, εθνικισμός, μειονότητα, μετανάστευση, πολυπολιτισμικότητα, διαπολιτισμικότητα, ρατσισμός, ξενοφοβία, διγλωσσία, ταυτότητα, ετερότητα, αποκλεισμός και ένταξη. Θα συσχετίσουν τα φαινόμενα αυτά με τις ασκούμενες πολιτικές που αφορούν στην εκπαίδευση των "μειονοτήτων" στην Ελλάδα αλλά και των Ελλήνων στις χώρες του εξωτερικού. Θα γνωρίσουν, τέλος, τις παιδαγωγικές προσεγγίσεις που εφαρμόζονται στη διδασκαλία των μαθητών με διαφορετική εθνική / γλωσσική / θρησκευτική / πολιτισμική προέλευση.

Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα

Τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα ταξινομούνται σε τρεις Κατευθύνσεις.

Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να ακολουθήσουν μια Κατεύθυνση, αλλά να επιλέξουν μαθήματα και από τις υπόλοιπες δυο.

Από την Κατεύθυνση που θα ακολουθήσουν (κύρια) θα πρέπει να επιλέξουν μαθήματα 26 ΔΜ. Από τις υπόλοιπες δυο Κατευθύνσεις (δευτερεύουσες) θα πρέπει να επιλέξουν μαθήματα 10 ΔΜ από την καθεμιά (σύνολο 20 μονάδων). Η Πτυχιακή Εργασία (για όσους/ες επιθυμούν να εκπονήσουν) πιστώνεται με 8 ΔΜ. Το θέμα της Εργασίας θα πρέπει να εντάσσεται στην κύρια Κατεύθυνση που θα ακολουθήσει ο/η φοιτητής/τρια. Οι ΔΜ της Πτυχιακής Εργασίας εκπίπτουν από το σύνολο των 26 ΔΜ της κύριας Κατεύθυνσης.

Οι κατάλογοι των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων συμπληρώνονται από μαθήματα τα οποία προσφέρουν ειδικοί επιστήμονες, οι οποίοι

προσλαμβάνονται κατά την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους.

Χειμερινό Εξάμηνο

Κατεύθυνση: Εκπαιδευτική Πολιτική

732 Νεώτερα Παιδαγωγικά Κινήματα και Ιδέες

Δ. Χαραλάμπους

Α' Εξάμηνο

Εξέταση σημαντικών παιδαγωγών, παιδαγωγικών ιδεών και κινήματων από την εποχή του Διαφωτισμού έως και τις μέρες μας που επηρέασαν και διαμόρφωσαν τη νεώτερη παιδαγωγική επιστήμη (J.J. Rousseau, κίνημα Νέας Αγωγής, Αντισταυραρχική Εκπαίδευση, Αποσχολοποίηση κ.ά.).

733 Παιδαγωγικά Συστήματα Προσχολικής Εκπαίδευσης στη Γερμανία

Β. Χατζηνικολάου

Γ', Ε', Ζ' Εξάμηνα

Παιδαγωγικά Συστήματα Προσχολικής Εκπαίδευσης που εφαρμόστηκαν/εφαρμόζονται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. Φιλοσοφικές αρχές, οργάνωση και διοίκηση, φορείς και περιεχόμενα, στόχοι και σκοποί, μέθοδοι, μέσα και τρόποι εργασίας που αντιστοιχούν στο καθένα.

477 Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία

Α. Κυρίδης

Ε', Ζ' Εξάμηνα

Η κοινωνιολογία ως επιστήμη. Η έννοια της κοινωνίας και της κοινωνικής συνοχής. Η κοινωνική ένταξη του ατόμου. Η έννοια της κοινωνικής αλλαγής. Κοινωνικοποίηση, κοινωνικοί θεσμοί και κοινωνικός έλεγχος. Η έννοια της κοινωνικής διαστρωμάτωσης. Εργασία. Πολιτισμός. Διαφορετικότητα και απόκλιση. Εισαγωγή στην πολιτική κοινωνιολογία.

435 Κοινωνιολογία της Ελληνικής Εκπαίδευσης

Α. Κυρίδης

Ε', Ζ' Εξάμηνα

Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος. Η μορφολογία της ελληνικής κοινωνίας. Ιδεολογικοί παράμετροι και κοινωνικές προοπτικές. Στατιστική περιγραφή της ελληνικής εκπαίδευσης. Η πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Εκπαίδευση και οικονομία στην Ελλάδα. Σταθμοί στην ελληνική εκπαιδευτική πολιτική.

474 Ανοιχτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Β. Παπαδοπούλου

Ε', Ζ' Εξάμηνα

Ορισμός της ανοιχτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Οικονομικοί, δημογραφικοί, κοινωνικοί λόγοι επιβολής ανοιχτών συστημάτων εκπαίδευσης. Βασικές αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων. Διάρθρωση και οργάνωση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Ο ιδιαίτερος ρόλος του εκπαιδευτικού υλικού. Οι νέες τεχνολογίες στην υπηρεσία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

806 Διεθνής Εκπαίδευση

Σ. Μούτσιος

Ζ' Εξάμηνο

Το μάθημα επεκτείνει το πεδίο μελέτης των εκπαιδευτικών συστημάτων - το οποίο οι φοιτητές/τριες γνώρισαν στη "Συγκριτική Παιδαγωγική" - σε γεωγραφικές περιφέρειες πέραν του έθνους-κράτους. Εξετάζονται δεδομένα και γενικές τάσεις στην εκπαίδευση των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, τη Βόρειας και τη Νότιας Αμερικής, της Νοτιοανατολικής Ασίας, του "Αραβικού Κόσμου" και της Αφρικής. Μελετώνται η θέση της κάθε περιοχής ή συνόλου χωρών στο παγκόσμιο οικονομικό και γεωστρατηγικό σύστημα καθώς και οι ευρύτερες ιστορικές, κοινωνικές και πολιτισμικές συνθήκες οι οποίες επιδρούν στη συγκρότηση και το σύγχρονο προσανατολισμό των εκπαιδευτικών συστημάτων. Ενδεικτικά, το μάθημα εστιάζει στη συμμετοχή του πληθυσμού στους εκπαιδευτικούς θεσμούς, τη σχέση εκπαίδευσης και οικονομικής ανάπτυξης, τα μοντέλα διοίκησης και ελέγχου και το ρόλο των εκπαιδευτικών συστημάτων στην πολιτισμική αναπαραγωγή.

731 Συστήματα Προσχολικής Αγωγής στην Ευρώπη

Σ. Μούτσιος

Ζ' Εξάμηνο

Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές/τριες θα γνωρίσουν τη γένεση και ανάπτυξη των θεσμών αγωγής της πρώιμης παιδικής ηλικίας στην Ευρώπη, το σύγχρονο ρόλο και τη λειτουργία της προσχολικής αγωγής σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, καθώς και τη θέση της στο πλαίσιο των επιμέρους εκπαιδευτικών συστημάτων.

486 Σχολικές βιβλιοθήκες

Ε. Ζεγκίνης

Ζ' Εξάμηνο

Σύντομη ιστορία του βιβλίου και των βιβλιοθηκών. Τα βιβλιολογικά στοιχεία του βιβλίου. Βιβλιοδεσία. Καταγραφή και ταξινόμηση των βιβλίων. Η οργάνωση της σχολικής βιβλιοθήκης. Ο εκπαιδευτικός ρόλος των σχολικών βιβλιοθηκών.

Εαρινό Εξάμηνο

Κατεύθυνση: Εκπαιδευτική Πολιτική

459 Ιστορία της Προσχολικής Αγωγής

Β. Χατζηνικολάου

Β', Δ' Εξάμηνα

Ιστορική αναδρομή της προσχολικής αγωγής από την εποχή των προδρόμων και την ίδρυση του νηπιαγωγείου, την εξέλιξή του με τις μεταρρυθμιστικές και άλλες επιδράσεις (τεχνολογίας, μεταναστευτικών κυμάτων, κ.λπ.) ως τις ημέρες μας.

033 Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης II

Δ. Χαραλάμπους

Δ', Στ', Η' Εξάμηνα

Εμβάθυνση σε ορισμένες από τις θεματικές του Ι: Το κίνημα του δημοτικισμού-εκπαιδευτικού δημοτικισμού, η γυναικεία εκπαίδευση, εκπαίδευση και αναφαβητισμός, εκπαίδευση και εθνική πολιτική.

457 Ιστορική διαμόρφωση του εκπαιδευτικού συστήματος στην Κύπρο

Δ. Χαραλάμπους

Δ', Στ', Η' Εξάμηνα

Το θεσμικό πλαίσιο της ελληνοκυπριακής εκπαίδευσης κατά την περίοδο της αγγλικής αποικιοκρατίας (σύστημα εκπαιδευτικής αυτοδιοίκησης και η κατάλυση του από την αγγλική αποικιοκρατία, οι νόμοι του 1923, 1929, 1933), η κοινωνικοοικονομική θέση του δασκάλου και οι ρόλοι του, η εξέγερση του 1931 και οι επιπτώσεις της στην εκπαίδευση, ο διδασκαλικός συνδικαλισμός, η ανεξάρτητη Κυπριακή Δημοκρατία και η εκπαίδευσή της.

455 Έρευνα Σχολικών Εγχειριδίων

Δ. Χαραλάμπους

Δ', ΣΤ', Η' Εξάμηνα

Ιστορική εξέλιξη και πολιτικές για τα σχολικά εγχειρίδια. Μέθοδοι έρευνας. Λειτουργίες, σχολικά εγχειρίδια και αναλυτικό πρόγραμμα. Εικονογράφηση, παιδαγωγική της ειρήνης. Παρουσίαση των σημαντικότερων ερευνών στην Ελλάδα.

808 Διαπολιτισμική Αγωγή στο Νηπιαγωγείο

Β. Χατζηνικολάου

Δ', ΣΤ', Η' Εξάμηνα

Συνάντηση και έκφραση πολιτισμικών στοιχείων στις δραστηριότητες και την καθημερινή ζωή του Νηπιαγωγείου για ειρηνική συμβίωση και διεύρυνση (πολιτισμικών) γνώσεων των μελών ομάδας διαφορετικών πολιτισμικών προελεύσεων.

406 Ξένα και Μειονοτικά σχολεία στην Ελλάδα

Ε. Ζεγκίνης

Δ', ΣΤ', Η' Εξάμηνα

Ξένοι και μειονοτικοί πληθυσμοί στην Ελλάδα. Η αναγκαιότητα ίδρυσης ξένων και μειονοτικών σχολείων στην Ελλάδα. Το ιστορικό και νομικό πλαίσιο. Τα ξένα και μειονοτικά σχολεία την Ελλάδα σήμερα. Εκπαιδευτικά προγράμματα - Διδακτικά εγχειρίδια.

473 Παγκοσμιοποίηση και εκπαίδευση

Σ. Μούτσιος

ΣΤ', Η' Εξάμηνα

Στο μάθημα μελετώνται οι τεχνολογικές, οικονομικές, πολιτικές και πολιτισμικές αλλαγές που σημειώνονται σε παγκόσμιο επίπεδο, καθώς και η επίδραση που αυτές οι αλλαγές ασκούν στο ρόλο και τη λειτουργία των εκπαιδευτικών συστημάτων. Ενδεικτικά, θα γίνει αναφορά στην εμφάνιση, ανάπτυξη και διάχυση της πληροφορικής τεχνολογίας, την αναδιάρθρωση και την παγκόσμια εξάπλωση του καπιταλισμού και των κριτηρίων του, τη "νέα οικονομία", τις οργανωτικές αλλαγές στις επιχειρήσεις και την εργασία, το νέο ρόλο του κράτους και των διεθνών οργανισμών, τις μεταβολές στην αντίληψη και χρήση του χώρου και του χρόνου, την αποδυνάμωση των παραδοσιακών κοινωνικών δεσμών, την προώθηση νέων ατομικών και συλλογικών ταυτοτήτων, αλλά και την έξαρση του εθνικισμού και του θρησκευτικού φονταμενταλισμού. Η εξέταση των παραπάνω προσφέρει το επεξηγηματικό πλαίσιο για πολλές από τις πρόσφατες αλλαγές στη διεθνή εκπαίδευση, όπως λ.χ. τις αποκεντρωτικές τάσεις στην εκπαιδευτική διοίκηση, το νέου τύπου "μάνατζμεντ" στα σχολεία, την εισαγωγή των όρων της αγοράς στη λειτουργία των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, την επιρροή των διεθνών οργανισμών στη χάραξη εκπαιδευτικής πολιτικής, τις απόπειρες προσαρμογής του μαθησιακού περιεχομένου στις ανάγκες της "ψηφιακής εποχής" και την αυξανόμενη αλληλεπίδραση των εκπαιδευτικών συστημάτων.

467 Ο εκπαιδευτικός ως Ερευνητής

Α. Κυρίδης

ΣΤ', Η' Εξάμηνα

Σχεδιασμός και εφαρμογή μικρών ερευνών στη σχολική τάξη. Αξιοποίηση των ερευνητικών δεδομένων στην εκπαιδευτική διαδικασία. Παρουσίαση συγκεκριμένων ερευνητικών τεχνικών.

807 Εκπαιδευτική Γνώση και Παιδαγωγικές Πρακτικές

Σ. Μούτσιος

ΣΤ', Η' Εξάμηνα

Τι διδάσκει το σχολείο και ποιος αποφασίζει για αυτό; Πώς επιλέγεται, οργανώνεται και μεταβιβάζεται η εκπαιδευτική γνώση; Ποιος αξιολογεί, τι και με ποια κριτήρια; Το μάθημα αποπειράται να προσφέρει απαντήσεις, αλλά και περισσότερες ερωτήσεις, σχετικά με τη συγκρότηση και τη μετάδοση της εκπαιδευτικής γνώσης καθώς και τις σχετικές μορφές αξιολόγησης. Εξετάζονται θεωρίες, πολιτικές, μοντέλα σχεδιασμού και τρόποι ελέγχου των Αναλυτικών Προγραμμάτων, καθώς και οι αντίστοιχες παιδαγωγικές πρακτικές στο επίπεδο του σχολείου, στην Ελλάδα αλλά και το εξωτερικό. Το μάθημα απευθύνεται σε όσους/ες ενδιαφέρονται να εμβαθύνουν στη θεωρία Αναλυτικών Προγραμμάτων.

101 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης

Ειδ. Επιστήμονας

Η' Εξάμηνο

Γενικό Μέρος: Ηθική, έθιμο, Δίκαιο, Νόμος, Διάταγμα, Εφημερίς Κυβερνήσεως. - Νομοθετική, Εκτελεστική και Δικαστική εξουσία. Η έννοια της δημόσιας διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης. - Διοίκηση, management. - Θεωρίες διοίκησης της εκπαίδευσης. Το σχολείο ως δημόσια υπηρεσία. - Διακρίσεις και διοίκηση σχολείων. Αρμοδιότητες των οργάνων διοίκησης του σχολείου. - Συνταγματικό πλαίσιο της Α/θμιας εκπαίδευσης. Το άρθρο 16 του Συντάγματος 1975. Κριτική ανάλυση και δεοντολογικές προτάσεις από την υπερεικοσαετή εφαρμογή του. - Η εκπαίδευση ως ατομικό δικαίωμα. - Όρια της ελευθερίας της σχολικής διδασκαλίας.

Ειδικό Μέρος: Οργάνωση και λειτουργία του εθνικού εκπαιδευτικού συστήματος. - Ο σχολικός σύμβουλος: αρμοδιότητες. - Ο διευθυντής του σχολείου: αρμοδιότητες, καθήκοντα και ευθύνες, δεξιότητες. - Ο δάσκαλος: υπαλληλική κατάσταση, διορισμός, μεταβολές, μετεκπαίδευση, λύση υπαλληλικής σχέσης. - Ωρολόγια προγράμματα και ορθολογική οργάνωση της σχολικής εργασίας. - Διασχολική επικοινωνία, ΥΠΕΠΘ και αποκεντρωμένες υπηρεσίες, οικονομία της Α/θμιας εκπαίδευσης και διαχείριση των λογαριασμών της.

Χειμερινό Εξάμηνο

Κατεύθυνση: Προσχολική Αγωγή και Εκπαίδευση

011 Εισαγωγή στην Παιδαγωγική

Β. Παπαδοπούλου

Α' Εξάμηνο

Αντικείμενο και βασική ορολογία της παιδαγωγικής διαδικασίας. Η αγωγή ως πανανθρώπινο φαινόμενο. Σταθμοί της αγωγής. Ιστορική εξέλιξη της παιδαγωγικής σκέψης και επιστήμης. Δυνατότητες και όρια της αγωγής. Μέθοδοι έρευνας της παιδαγωγικής επιστήμης. Η παιδαγωγική σχέση. Τρόφιμος και παιδαγωγός. Σκοποί της αγωγής. Μορφωτικά αγαθά και μέσα αγωγής. Μορφωτικές κοινότητες. Αγωγή και ελεύθερος χρόνος. Δια βίου εκπαίδευση. Αγωγή και εκπαίδευση. Σχολείο και κοινωνία. Αμφισβήτηση του σχολείου.

860 Οι αυθόρμητες δραστηριότητες στο νηπιαγωγείο

Ε. Σιβροπούλου

Γ', Ε' Εξάμηνα

Οι αυθόρμητες δραστηριότητες και το αναλυτικό πρόγραμμα του νηπιαγωγείου. Η διεξαγωγή των αυθόρμητων δραστηριοτήτων μέσα από την οργάνωση του χώρου του νηπιαγωγείου σε μαθησιακά κέντρα. Περιγραφή, εξοπλισμός και λειτουργία των μαθησιακών κέντρων. Είδη μαθησιακών κέντρων. Ιδέες για το σχεδιασμό των μαθησιακών κέντρων.

854 Διδακτική Κουκλοθέατρου Ι

Ειδικός επιστήμονας

Γ', Ε', Ζ' Εξάμηνα

Διδακτική μεθοδολογία του κουκλοθέατρου προσαρμοσμένη στο Αναλυτικό Πρόγραμμα του νηπιαγωγείου. Κίνηση κούκλας - φωνές κούκλας.

671 Νέες Τεχνολογίες και Καλλιτεχνική Δημιουργία

Θ. Κασκάλης

Γ', Ε', Ζ' Εξάμηνα

Εισαγωγή στις χρήσεις των Νέων Τεχνολογιών και της Πληροφορικής στην Καλλιτεχνική Δημιουργία. Τρόποι ψηφιοποίησης - συμπίεσης - αποθήκευσης εικόνων, ήχου και video. Γνωριμία με ποικίλα πακέτα ζωγραφικής και σχεδίασης (ψηφιογραφικά και διανυσματικά). Σάρωση εικόνων, ψηφιακή φωτογραφία, ιχνηλάτηση σχημάτων. Ψηφιακή επεξεργασία εικόνας, διαμόρφωση, σύνθεση, εξαγόμενες μορφές αρχείων, ειδικά θέματα εκτύπωσης. Γνωριμία και ποικίλα πακέτα επεξεργασίας και παραγωγής ήχου. Ηχογράφηση, σύνδεση με αναλογικές πηγές, δημιουργία ψηφιακών ήχων. Επεξεργασία ήχου, σύνθεση και επαναληπτικότητα. Εξαγωγή σε διάφορες μορφές αρχείων, εγγραφή σε ψηφιακά και αναλογικά μέσα. Πρόσκτηση video από αναλογικά ή ψηφιακά μέσα. Επεξεργασία με τη χρήση ειδικών πακέτων λογισμικού. Τμηματοποίηση και σύνθεση εικονοσειρών. Εξαγωγή σε ψηφιακά και αναλογικά μέσα.

672 Διαδίκτυο και Προσχολική Εκπαίδευση

Θ. Κασκάλης

Γ', Ε', Ζ' Εξάμηνα

Ιστορικό του Διαδικτύου, αναμενόμενες μελλοντικές εξελίξεις. Έννοια του υπερκειμένου - υπερμέσου. Φυλλομετρητές. Τρόποι αποτελεσματικής περιήγησης στο Διαδίκτυο. Επίσκεψη σε σελίδες ενδιαφέροντος προσχολικής εκπαίδευσης. Άθροιση χρήσιμων εκπαιδευτικών σελιδοδεικτών. Μηχανές αναζήτησης. Προχωρημένες αναζητήσεις θεμάτων εστιασμένων σε θέματα ενδιαφέροντος του Τμήματος. Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: Τρόποι απόκτησης διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ανταλλαγή και αρχειοθέτηση μηνυμάτων. Επισυνάψεις, διευθυνσιογράφος, λίστες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ανάγνωση νέων (news). Κατασκευή ιστοσελίδων (HTML). Προγράμματα κατασκευής δικτυακών τόπων. Συμπληρωματικές τεχνολογίες μετάδοσης και αναπαράστασης πληροφοριών (realaudio, realvideo, javascript, flash, DHTML). Εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Θεωρητικό, παιδαγωγικό υπόβαθρο, επιτυχημένα παραδείγματα υλοποιήσεων. Μοντέλα εκμάθησης και αναμενόμενες εξελίξεις. Εφαρμογές τηλεδιάσκεψης.

931 Μαθησιακές δυσκολίες

Α. Αλευριάδου

Ε', Ζ' Εξάμηνα

Προβλήματα μάθησης. Σχολική υποεπίδοση. Ειδικές μαθησιακές δυσκολίες ανάγνωσης και γραφής. Η έννοια της δυσλεξίας. Ιστορική εξέλιξη. Αίτια. Διάγνωση. Αντιμετώπιση. Δυσορθογραφία. Ο ρόλος του αναδυόμενου γραμματισμού και της φωνολογικής ενημερότητας. Πρακτικές ασκήσεις. Διδασκαλία κατανόησης κειμένου και χρήσης στρατηγικών σε παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες. Η σημασία της πρόληψης και της πρώιμης παρέμβασης. Ο ρόλος των κινήτρων. Μαθησιακές δυσκολίες και μαθηματικά.

916 Αγωγή Υγείας Ι

Ε. Μαυρικάκη

Γ', Ε', Ζ' Εξάμηνα

Εννοιολογικός προσδιορισμός, στόχοι και μέθοδοι της Αγωγής Υγείας. Διδακτικές παράμετροι και διδακτική μεθοδολογία. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στη σχολική Αγωγή Υγείας. Συνεργασία γονέων - εκπαιδευτικών. Ειδικά θέματα Αγωγής Υγείας: αυτοεκτίμηση, αυτοπεποίθηση. Επιλεγμένα θέματα Αγωγής Υγείας: διατροφή και σωματική άσκηση.

661 Παιδαγωγική Γνώση Περιεχομένου Φυσικών Επιστημών στην Προσχολική Εκπαίδευση: Σύνδεση Θεωρίας και Πράξης Ι

Π. Καρυώτογλου

Ε' Εξάμηνο

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάπτυξη παιδαγωγικής γνώσης περιεχομένου (πγπ) φυσικών επιστημών στους φοιτητές /τριες υποψήφιους νηπιαγωγούς. Η πγπ είναι συνδυασμός γνώσης περιεχομένου (π.χ. φυσικών επιστημών) και παιδαγωγικών αρχών. Δίνει τη δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς να αντιληφθούν πως συγκεκριμένες ενότητες του περιεχομένου οργανώνονται, αναπαριστώνται και προσαρμόζονται στα αποκλίνοντα ενδιαφέροντα και

ικανότητες των μαθητευομένων και κατά συνέπεια πως μπορούν να διδαχτούν με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα.

Το μάθημα έχει εργαστηριακό χαρακτήρα και υλοποιείται σε εργαστηριακά τμήματα των 15 - 20 φοιτητών /τριών, ανάλογα με τις συνθήκες, ενώ κάθε τμήμα υποδιαιρείται σε 4 - 6 ομάδες εργασίας.

Κάθε θέμα, για το οποίο επιχειρείται η ανάπτυξη πηπ, απαιτεί 3 2ωρα μαθήματα και υλοποιείται σε δύο φάσεις. Στην πρώτη (2 2ωρα) οι φοιτητές /τριες προσεγγίζουν ή και κατασκευάζουν έννοιες για τη μελέτη των σχετικών φαινομένων, τα οποία στη συνέχεια υλοποιούν εργαστηριακά. Μελετούν και συζητούν τις αντίστοιχες εννοιολογικές ή /και διαδικαστικές δυσκολίες των νηπίων. Τέλος στη δεύτερη φάση και αφού έχουν οικοδομήσει τα σχετικά εργαλεία (έννοιες και δεξιότητες) σχεδιάζουν και αναπτύσσουν δραστηριότητες για τα νήπια ξεκινώντας από την στοχοθέτησή τους και καταλήγοντας στην επιλογή, κατασκευή ή τροποποίηση και των αντίστοιχων υλικών.

Όλες οι φάσεις των μαθημάτων υλοποιούνται ομαδοσυνεργατικά, οι δε προτάσεις / δραστηριότητες επιδεικνύονται σε όλο το εργαστηριακό τμήμα. Η αξιολόγηση είναι διαρκής και ολοκληρώνεται κατά την παρουσίαση της πρότασης διδασκαλίας. Αντιπροσωπευτικά θέματα των δύο μαθημάτων είναι η μελέτη της πλεύσης - βύθισης των σωμάτων, οι αλληλεπιδράσεις των υλικών από απόσταση, τα θερμικά φαινόμενα και η διάκριση θερμοκρασίας - θερμότητας κλπ. Συστήνεται σε φοιτητές /τριες που έχουν παρακολουθήσει τα προηγούμενα μαθήματα ΦΕ.

861 Προγράμματα Μουσικής Αγωγής και Δημιουργικότητα. Θεωρία και Πράξη

Ε', Ζ' Εξάμηνα

Το μάθημα εμβαθύνει στη μουσική και Μουσικοπαιδαγωγική κατάρτιση καθώς και στη δημιουργική έκφραση των φοιτητών/τριών, με τον συνδυασμό θεωρίας και πράξης. Ενισχύει την ικανότητα οργάνωσης δημιουργικών προγραμμάτων μουσικής αγωγής στο σχολείο.

Περιεχόμενα:

1. Μουσικοπαιδαγωγικά θέματα: Δημιουργικότητα και Προσχολική - Πρωτοσχολική Μουσική Εκπαίδευση. Ενεργητική μουσική ακρόαση - Βασικές αρχές των μουσικοπαιδαγωγικών προσεγγίσεων Ορφ, Κοντάι, Νταλκρόζ, Σουζούκι, Αλληλεπίδρασης (MMCP), κ.α. και η διδακτική της Προσχολικής Μουσικής Αγωγής. Τα χαρακτηριστικά ενός ετήσιου προγράμματος (κουρικούλου) Μουσικής Αγωγής στο Νηπιαγωγείο και στις πρώτες τάξεις του δημοτικού, βασισμένου στις κύριες αρχές των σύγχρονων συστημάτων αλλά και στην Ελληνική παράδοση και πραγματικότητα. Αρχές, υλικό, πορεία και πλαίσια του προγράμματος "Φίλοι Μουσικόφιλοι". Συγκρότηση και προετοιμασία των φοιτητών/τριών, επιλογή υλικού, μέθοδος, πορεία, μέσα και στόχοι.

2. Δημιουργικές Εφαρμογές:

Παρουσιάσεις εργασιών με ενδεικτικά παραδείγματα στην πράξη. Δειγματικά μοντέλα μαθημάτων μουσικής αγωγής, στα πλαίσια του ημερήσιου προγράμματος του Νηπιαγωγείου/σχολείου, από τους φοιτητές. Μουσικές Δημιουργικές δραστηριότητες των φοιτητών-τριών: Εκτέλεση σε οργανικά σύνολα (χορωδία-ορχήστρα), Αυτοσχεδιασμός, Ενεργητική Ακρόαση επιλεγμένων έργων, ομαδικές παρουσιάσεις με μικτά καλλιτεχνικά μέσα, μουσικές Ιστορίες και Ηχοϊστορίες, κτλ.

Άσκηση στο Τραγούδι και στο μεταλλόφωνο. Ανακεφαλαίωση-Αξιολόγηση προφορική και γραπτή.

673 Τεχνολογίες Πληροφορικής - Επικοινωνίας και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

Ε' Εξάμηνο

461 Σχολική Πειθαρχία - Θεωρία και έρευνα

Α. Κυρίδης

Ε', Ζ' Εξάμηνα

Το σχολικό κλίμα. Σχέσεις εκπαιδευτικού και μαθητών. Η λειτουργικότητα της πειθαρχίας στην εκπαιδευτική διαδικασία. Μορφές εκδήλωσης παραβατικής συμπεριφοράς. Τρόποι πρόληψης και αντιμετώπισής της. Παράγοντες που ευνοούν την ανάπτυξη πειθαρχικών προβλημάτων. Η βία στο σχολείο.

465 Νοητική Καθυστέρηση Ι

Α. Αλευριάδου

Ε', Ζ' Εξάμηνα

Έννοια και ορισμός. Νοητική ηλικία και δείκτης νοημοσύνης. Τεστ νοημοσύνης. Νέες προσεγγίσεις στη μέτρηση του δείκτη νοημοσύνης. Ο ρόλος της

αιτιολογίας. Η σημασία της προσαρμοστικής συμπεριφοράς. Η εξελικτική προσέγγιση της νοητικής υστέρησης κατά Zigler. Το δυαδικό σύστημα ταξινόμησης της νοητικής καθυστέρησης. Ο ρόλος των κινήτρων και της προσωπικότητας στα παιδιά με νοητική υστέρηση- Η προσέγγιση της "Διαφοράς". Η σημασία των μνημονικών στρατηγικών και της βραχύχρονης μνήμης. Ο ρόλος της προσοχής. Γνωστική ακαμψία (αδράνεια), θεωρία της μη αποτελεσματικής οργάνωσης των ερεθισμών, θεωρία του Stenberg. Σύνδρομα και νοητική υστέρηση: εύθραυστο χρωμόσωμα, Prater-Willi, Down, Williams, Turner, Προγράμματα ψυχοπαιδαγωγικής παρέμβασης και σύνδρομα. Προαπαιτούμενα: Εξελικτική Ψυχολογία I

478 Εφαρμογές Ειδικής Αγωγής

A. Αλευριάδου

Z' Εξάμηνο

Το μάθημα στοχεύει στη μελέτη ατομικών περιπτώσεων παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Συγκεκριμένα οι φοιτητές /τριες παρακολουθούν μαθήματα, σεμιναριακού τύπου, ως προς τη διάγνωση, αξιολόγηση και αντιμετώπιση των παραπάνω παιδιών. Κατόπιν, και με τη βοήθεια της διδάσκουσας, συντάσσουν εξατομικευμένο πρόγραμμα παρέμβασης, τα βασικά σημεία του οποίου καλούνται να διδάξουν στο παιδί.

492 Επιστημονικές Διερευνήσεις Ειδικών Περιβαλλοντικών Θεμάτων στο Νηπιαγωγείο

Z' Εξάμηνο

918 Εισαγωγή στην Παιδιατρική

Γ', Ε', Z' Εξάμηνα

908 Φυσική Αγωγή I

Γ', Ε' Εξάμηνα

Εαρινό Εξάμηνο

Κατεύθυνση: Προσχολική Αγωγή και Εκπαίδευση

241 Προσχολική Θρησκευτική Αγωγή

B' Εξάμηνο

Παιδική θρησκευτικότητα και η παιδαγωγική αντιμετώπισή της. Η ηθική και η θρησκευτική ανάπτυξη του παιδιού. Θρησκεία και πολιτισμός.

Δραστηριότητες στα πλαίσια της θρησκευτικής αγωγής στο νηπιαγωγείο. Η θρησκευτική αγωγή ως αγωγή ειρήνης. Ορθόδοξη Χριστιανική Αγωγή. Τα γνήσια στοιχεία της Ορθόδοξης Παράδοσης.

662 Θεμελιώδεις Έννοιες των Φυσικών Επιστημών II

Πέτρος Καριώτογλου

B' Εξάμηνο

Σκοπός του μαθήματος είναι να καταστήσει τους φοιτητές /τριες ικανούς στην πρόβλεψη, περιγραφή και ερμηνεία απλών φυσικών φαινομένων και καταστάσεων, στα πλαίσια του επιστημονικού αλφαριθμητισμού. Για το σκοπό αυτό προτείνεται η διάρθρωση κάθε ενότητας σε δύο επίπεδα: α) μοντέλου (έννοιες, αρχές, διαδικασίες) και β) υλικού κόσμου (φαινόμενα, υλικά και όργανα). Χρησιμοποιείται η ποιοτική προσέγγιση αντί της φορμαλιστικής με έμφαση στα βασικά φαινόμενα και τις θεμελιώδεις έννοιες, ενώ εντάσσονται και συζητούνται στοιχεία ιστορικής εξέλιξης των εννοιών και θέματα που αφορούν τη φύση των φυσικών επιστημών. Προτείνεται η εποικοδομητική διδακτική προσέγγιση ορισμένων θεμάτων στα οποία έχουν καταγραφεί σημαντικές εννοιολογικές δυσκολίες των φοιτητών/ τριών.

Οι βασικές θεματικές ενότητες κατά μάθημα είναι:

Θερμοκρασία και Θερμότητα

Κυματικά φαινόμενα (ήχος - φως)

Ηλεκτρικά και μαγνητικά φαινόμενα

Η εξέταση του μαθήματος είναι προφορική ή γραπτή και συμπληρώνεται με την παράδοση αριθμού εργασιών στη διάρκεια του μαθήματος. Προσφέρεται και συστήνεται να παρακολουθείται στο 1ο έτος γιατί αυτό συμβάλλει στην καλύτερη κατανόηση των υπόλοιπων μαθημάτων Παιδαγωγικής Γνώσης του Περιεχομένου των Φυσικών Επιστημών Ι και ΙΙ που προσφέρονται στα επόμενα εξάμηνα.

870 Οργάνωση Κουκλοθεατρικών Παραστάσεων

Ειδικός επιστήμονας

Β', Δ', ΣΤ' Εξάμηνα

Η οργάνωση μιας παράστασης σε όλα τα επίπεδα. Η επιλογή και διασκευή σεναρίων. Η κίνηση της κούκλας. Η διδασκαλία της φωνής.

670 Αρχές Πληροφορικής ΙΙ

Θ. Κασκάλης

Β', Δ', ΣΤ' Εξάμηνα

Προγράμματα Δημιουργίας Παρουσιάσεων: Οργάνωση και αρχικός σχεδιασμός περιεχομένων μιας παρουσίασης. Αρχές δημιουργίας παρουσιάσεων. Κατασκευή διαφανειών, δομικά στοιχεία και κίνηση αντικειμένων. Εναλλαγή διαφανειών και είδη τελικών εξαγομένων. Χρήση Υπολογιστικών Φύλλων: Βασική επεξεργασία αριθμητικών δεδομένων, πινακοποιημένες αναπαραστάσεις, διαμόρφωση - ταξινόμηση δεδομένων, μαθηματικές - στατιστικές συναρτήσεις, δημιουργία γραφικών αναπαραστάσεων. Προγράμματα Διαχείρισης Βάσεων Δεδομένων: Κατασκευή και σχέσεις πινάκων, μοντέλα δεδομένων, μορφοποιημένη εισαγωγή και αναπαράσταση στοιχείων, προχωρημένες αναζητήσεις, εξαγωγή αποτελεσμάτων.

091 Σχολική Παιδαγωγική

Β. Παπαδοπούλου

Δ' Εξάμηνο

Το σχολείο ως θεσμός της κοινωνίας. Προέλευση και ιστορική εξέλιξη του θεσμού. Φαινομενολογική προσέγγιση του σχολικού θεσμού. Λειτουργίες του σχολείου (κοινωνικοποιητική, μορφωτική, εκπαιδευτική, επιλεκτική, οικονομική, οργανωτική). Αποτίμηση και διαπλοκή των λειτουργιών του σχολείου: συγκλίσεις - επικαλύψεις, αντινομίες - αντιφάσεις. Κριτική του σχολείου ως θεσμού. Οι συντηρητικές επικρίσεις για την πτώση του επιπέδου σπουδών. Οι ριζοσπαστικές προτάσεις για πλήρη "αποσχολιοποίηση" της κοινωνίας. Οι νεομαρξιστικές απόψεις για αναπαραγωγή και ενίσχυση της κοινωνικής ανισότητας μέσω του εκπαιδευτικού συστήματος. Έλεγχος της κριτικής του σχολείου και ανάδειξη της σημασίας του στη σημερινή κοινωνία. Πολιτική και κοινωνική επικαιρότητα του σχολείου.

663 Διδακτικές Προσεγγίσεις των Φυσικών Επιστημών στην Προσχολική Εκπαίδευση ΙΙ

Πέτρος Καριώτογλου

Δ' Εξάμηνο

Οι διαδικασίες των επιστημονικών μεθόδων θεωρούνται ως βασικός μηχανισμός για τη συγκρότηση της επιστήμης και ως ένα βαθμό και για τη μάθηση της σχετικής γνώσης. Το μάθημα αυτό, ΔΦΕ ΙΙ, θεωρείται συνέχεια και επέκταση της ΔΦΕ Ι. Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/τριών στις βασικές διαδικασίες και μεθοδολογίες των φυσικών επιστημών, στα πλαίσια του επιστημονικού αλφαριθμητισμού. Π.χ. παρατήρηση, μέτρηση, πείραμα, δημιουργία και έλεγχος υποθέσεων κ.λ.π. Επιπλέον οι φοιτητές /τριες ασκούνται στην οργάνωση απλών διδακτικών παρεμβάσεων με στόχο την εκπαίδευση των νηπίων σε ορισμένες διαδικασίες των επιστημονικών μεθόδων. Ως άσκηση, αλλά και στα πλαίσια της αξιολόγησης, ομάδες φοιτητών /τριών αναλαμβάνουν εργασίες τύπου project για το σχεδιασμό μικρών διδακτικών παρεμβάσεων, με στόχο την άσκηση των νηπίων στις διαδικασίες των επιστημονικών μεθόδων. Οι εργασίες παρουσιάζονται στη διάρκεια του μαθήματος. Η αξιολόγηση συμπληρώνεται με γραπτή ή προφορική εξέταση στο τέλος των μαθημάτων. Συστήνεται στους φοιτητές/τριες που έχουν παρακολουθήσει τη ΔΦΕ Ι.

021 Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας

A. Κυρίδης

Δ' Εξάμηνο

Επιλογή και διατύπωση του προβλήματος της έρευνας. Ο σχεδιασμός στην κοινωνική έρευνα. Συλλογή, επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων.

Προβλήματα μέτρησης στην παιδαγωγική έρευνα. Μέθοδοι: Παρατήρηση, Βιογραφικό ιστορικό, Συνέντευξη, Ανάλυση και ερωτηματολόγιο, Μέτρηση σχέσεων, Γραπτά τεκμήρια.

052 Εξελικτική Ψυχολογία II

Δ' Εξάμηνο

Η ανάπτυξη της ηθικής σκέψης και της ηθικής συμπεριφοράς. Οι θεωρίες του Piaget, του Kohlberg και της Gilligan. Προ-κοινωνική συμπεριφορά.

Επιθετικότητα. Η ανάπτυξη της κοινωνικής προοπτικής. Οικολογικό μοντέλο ανάπτυξης - Οι επιδράσεις της οικογένειας στην ανάπτυξη του παιδιού -

Σχέσεις με τους γονείς, σχέσεις με τα αδέρφια - Οι επιδράσεις του σχολείου στην ανάπτυξη του παιδιού - Επιδράσεις του ευρύτερου κοινωνικού

περιβάλλοντος. Κοινωνικές σχέσεις παιδιών και εφήβων. Φιλίες. Η επίδραση της ομάδας των συνομηλίκων στην ανάπτυξη του παιδιού. Κοινωνική

απόρριψη. Το παιχνίδι και ο ρόλος στην ανάπτυξη του παιδιού. Το συμβολικό παιχνίδι στις θεωρίες του Piaget και του Vygotsky. Εφηβεία. Γνωστική

ανάπτυξη των εφήβων. Η διαμόρφωση της ταυτότητας στην εφηβεία.

490 Παιδαγωγικές Μέθοδοι στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

Δ' Εξάμηνο

917 Αγωγή Υγείας II

E. Μαυρικάκη

Δ', Στ', Η' Εξάμηνα

Σχολεία που προάγουν την υγεία. Η Αγωγή Υγείας στα Αναλυτικά Προγράμματα του Δημοτικού Σχολείου. Επιλογή, σχεδιασμός, εφαρμογή και αξιολόγηση προγραμμάτων Αγωγής Υγείας. Θέματα Αγωγής Υγείας: χρήση και κατάχρηση ουσιών, σεξουαλική αγωγή, καρκίνος, σωματική υγιεινή, υγιεινή χώρων κ.ά.

412 Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στην Εκπαίδευση

Σ. Αυγητίδου

Δ', Στ', Η' Εξάμηνα

Προϋποθέσεις και κριτήρια επιλογής ποιοτικών και ποσοτικών μεθόδων στην εκπαιδευτική έρευνα. Τριγωνοποίηση. Η συμβολή της εθνογραφικής

προσέγγισης στην εκπαιδευτική έρευνα και πράξη. Παρατήρηση. Συλλογή και ανάλυση δεδομένων. Ζητήματα αξιοπιστίας και εγκυρότητας. Μελέτη

περίπτωσης. Συνέντευξη. Συλλογή και ανάλυση δεδομένων. Η έρευνα δράσης. Βιογραφική μέθοδος. Το μάθημα έχει σεμιναρικό χαρακτήρα. Οι φοιτητές

αναλαμβάνουν το σχεδιασμό και τη διεξαγωγή μικρών ερευνητικών εργασιών.

855 Διδακτική Κουκλοθέατρου II

Ειδικός Επιστήμονας

Δ', Στ', Η' Εξάμηνα

Διδακτική μεθοδολογία του κουκλοθέατρου προσαρμοσμένη στο Αναλυτικό Πρόγραμμα του νηπιαγωγείου. Κίνηση κούκλας - φωνές κούκλας.

661 Παιδαγωγική Γνώση Περιεχομένου Φυσικών Επιστημών στην Προσχολική Εκπαίδευση: Σύνδεση Θεωρίας και Πράξης II

Π. Καριώτογλου

Στ' Εξάμηνο

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάπτυξη παιδαγωγικής γνώσης περιεχομένου (πγπ) φυσικών επιστημών στους φοιτητές /τριες υποψήφιους νηπιαγωγούς. Η πγπ είναι συνδυασμός γνώσης περιεχομένου (π.χ. φυσικών επιστημών) και παιδαγωγικών αρχών. Δίνει τη δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς να αντιληφθούν πως συγκεκριμένες ενότητες του περιεχομένου οργανώνονται, αναπαριστώνται και προσαρμόζονται στα αποκλίνοντα ενδιαφέροντα και ικανότητες των μαθητευομένων και κατά συνέπεια πως μπορούν να διδαχτούν με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα.

Το μάθημα έχει εργαστηριακό χαρακτήρα και υλοποιείται σε εργαστηριακά τμήματα των 15 - 20 φοιτητών /τριών, ανάλογα με τις συνθήκες, ενώ κάθε τμήμα υποδιαιρείται σε 4 - 6 ομάδες εργασίας.

Κάθε θέμα, για το οποίο επιχειρείται η ανάπτυξη πγπ, απαιτεί 3 2ωρα μαθήματα και υλοποιείται σε δύο φάσεις. Στην πρώτη (2 2ωρα) οι φοιτητές /τριες προσεγγίζουν ή και κατασκευάζουν έννοιες για τη μελέτη των σχετικών φαινομένων, τα οποία στη συνέχεια υλοποιούν εργαστηριακά. Μελετούν και συζητούν τις αντίστοιχες εννοιολογικές ή /και διαδικαστικές δυσκολίες των νηπίων. Τέλος στη δεύτερη φάση και αφού έχουν οικοδομήσει τα σχετικά εργαλεία (έννοιες και δεξιότητες) σχεδιάζουν και αναπτύσσουν δραστηριότητες για τα νήπια ξεκινώντας από την στοχοθέτησή τους και καταλήγοντας στην επιλογή, κατασκευή ή τροποποίηση και των αντίστοιχων υλικών.

Όλες οι φάσεις των μαθημάτων υλοποιούνται ομαδοσυνεργατικά, οι δε προτάσεις / δραστηριότητες επιδεικνύονται σε όλο το εργαστηριακό τμήμα. Η αξιολόγηση είναι διαρκής και ολοκληρώνεται κατά την παρουσίαση της πρότασης διδασκαλίας. Αντιπροσωπευτικά θέματα των δύο μαθημάτων είναι η μελέτη της πλεύσης - βύθισης των σωμάτων, οι αλληλεπιδράσεις των υλικών από απόσταση, τα θερμικά φαινόμενα και η διάκριση θερμοκρασίας - θερμότητας κλπ. Συστήνεται σε φοιτητές /τριες που έχουν παρακολουθήσει τα προηγούμενα μαθήματα ΦΕ.

491 Επιστημονική-Διαθεματική Προσέγγιση στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

Ειδ. Επιστήμονας

Στ' Εξάμηνο

464 Νοητική Καθυστέρηση II: Ψυχοπαιδαγωγική Προσέγγιση με χρήση Η/Υ

Α. Αλευριάδου

Στ', Η' Εξάμηνο

Εφαρμογή προγραμμάτων επαγγελματικού προσανατολισμού για εφήβους και ενήλικες με νοητική καθυστέρηση. Κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη των ατόμων με νοητική καθυστέρηση. Τα έργα ψυχοπαιδαγωγικής παρέμβασης του Feuerstein. Παρέμβαση με νέες τεχνολογίες. Εξατομικευμένα προγράμματα για την αντιμετώπιση των δυσκολιών ανάγνωσης και κατανόησης κειμένου. Σχεδιασμός και εκτέλεση υποστηρικτικών προγραμμάτων και ο ρόλος των γονέων. Συμβουλευτική και ο ρόλος της οικογένειας. Γλώσσα και νοητική καθυστέρηση. (προαπαιτούμενο Νοητική Καθυστέρηση I).

425 Κοινωνιολογική Ανάλυση της Εκπαιδευτικής Χρήσης των Νέων Τεχνολογιών

Α. Κυρίδης

Στ', Η' Εξάμηνο

Πληροφοριακή και Επικοινωνιακή Τεχνολογία. Εννοιολογικές αποσαφηνίσεις. Γραμματισμός και πολυγραμματισμός. Λειτουργικές συνιστώσες της εκπαιδευτικής χρήσης της Π.Ε.Τ. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού. Ο ρόλος του μαθητή. Το κλίμα της τάξης. Νέες σχολικές δομές και λειτουργίες. Ζητήματα ισότητας ευκαιριών. Η έρευνα για τη χρήση της ΠΕΤ στο σχολείο.

685 Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Λογισμικού

Θ. Κασκάλης

Στ', Η' Εξάμηνο

Καθορισμός των οπτικοακουστικών χαρακτηριστικών ενός τμήματος εκπαιδευτικού λογισμικού. Σύνθεση - κατασκευή (εικόνες, σχέδια, χρωματικοί συνδυασμοί, ήχοι), κίνηση (σκηνοθεσία κίνησης, αλληλουχία ενεργειών), διαδραστικότητα - αλληλεπίδραση (διεπαφή με τον χρήστη, ενεργός συμμετοχή). Γνωριμία με πολυμεσικά πακέτα λογισμικού, που επιτρέπουν την ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών. Εμβάθυνση κατά περίπτωση. Ρεαλιστικά σενάρια και δημιουργία παραδειγμάτων. Απαιτήσεις και αναμενόμενα χαρακτηριστικά του παραγόμενου εκπαιδευτικού λογισμικού (μεταφερσιμότητα, αυτονομία, δικτυακή παρουσίαση, διαχρονικότητα, ευρεία χρήση και υποστήριξη από τη δικτυακή κοινότητα). Κατασκευή, τεκμηρίωση

και παρουσίαση ολοκληρωμένων παραδειγμάτων.

909 Φυσική Αγωγή II

Δ', ΣΤ' Εξάμηνα

493 Δημιουργική Έκφραση και Περιβαλλοντική Αγωγή

Η' Εξάμηνο

862 Τραγούδια με Κιθάρα, Αρμόνιο, Κρουστά. Διδασκαλία Μουσικών Οργάνων για τη Συνοδεία Τραγουδιού

Ειδ. Επιστήμονας

Δ', ΣΤ', Η' Εξάμηνο

Απαιτούμενος Εξοπλισμός: 8 αρμόνια, 8 κιθάρες, τύμπανα και άλλα κρουστά.

Προσφέρεται στους φοιτητές όλων των εξαμήνων του Π.Τ. Νηπιαγωγών. Το μάθημα στοχεύει αρχικά στη γνωριμία και στη βασική τεχνική κατάρτιση με μουσικά όργανα συνοδείας και κυρίως με την κιθάρα, το αρμόνιο και τα κρουστά. Απώτερος στόχος είναι η ευαισθητοποίηση και ενίσχυση της μουσικότητας των φοιτητών, δια μέσου της προσωπικής εμπειρίας και άσκησης τους σε ένα μουσικό όργανο, καθώς επίσης και δια μέσου της συλλογικής δημιουργικής έκφρασης και ευχαρίστησης που προσφέρει η συνοδεία και η παρουσίαση γνωστών τραγουδιών.

Περιεχόμενα- Πορεία μαθήματος

1. Κιθάρα, Αρμόνιο, Κρουστά:

Τρόπος παίξιματος κάθε μουσικού οργάνου. Οι μουσικές έννοιες της Μελωδίας, της Αρμονίας (συνοδείας) και του Ρυθμού με παραδείγματα. Η θεωρία των συγχορδιών και άλλων ειδών μελωδικής ή αρμονικής συνοδείας. Τα Μέτρα και η Ρυθμική συνοδεία σε κρουστά όργανα. Εκτέλεση ρυθμικής παρτιτούρας. Ρυθμικός και μελωδικός αυτοσχεδιασμός. Παραδείγματα με γνωστά τραγούδια.

2. Αγωγή της φωνής και αντίληψη της τονικότητας και απόδοση του τόνου στο τραγούδι. Απλές τεχνικές μελοποίησης στίχων, ενορχήστρωσης, εξοικείωση με τα τεχνικά μέσα (μικρόφωνο, κονσόλα, παρτιτούρας σε Υ/ Η, κ.α.). Απόκτηση κοινού ρεπερτορίου τραγουδιών που Παίζονται με εισαγωγή και απλή συνοδεία.

3. Χωρισμός σε ομάδες α) Αρμονίου, β) κιθάρας γ) κρουστών δ)τραγουδιού.

Άσκηση των υποομάδων και Ατομική άσκηση πάνω σε επιλεγμένο ρεπερτόριο.

Τελική Παρουσίαση, ηχογράφηση, μαγνητοσκόπηση, αξιολόγηση.

Χειμερινό Εξάμηνο

Κατεύθυνση: Γλώσσα-Ιστορία-Πολιτισμός

952 Τουρκικά I

Ε. Ζεγκίνης

Α', Γ', Ε' Εξάμηνα

Ανάγνωση και γραφή.

576 Ελληνισμός της Διασποράς

Κ. Φωτιάδης

Α', Γ', Ε', Ζ' Εξάμηνα

Περιοδολόγηση. Εννοιολογικοί, γεωγραφικοί και ιστορικοί προσδιορισμοί. Αλύτρωτος και απόδημος ελληνισμός.

577 Μικρασιατικός Ελληνισμός

Κ. Φωτιάδης

Α', Γ', Ε', Ζ' Εξάμηνα

1. Δημογραφική εικόνα του Μικρασιατικού Ελληνισμού. 2. Οργάνωση των Ελλήνων: Εκκλησία, αυτοδιοίκηση. 3. Πολιτική, εκπαιδευτική, οικονομική και πολιτισμική κίνηση. 4. Το κίνημα των Νεοτούρκων: Οθωμανισμός, Πανσλαμισμός, Παντουρανισμός, Παντουρκισμός. 5. Νεότουρκοι και Μικρασιατικός Ελληνισμός. 6. Συνέπειες των πολεμικών συγκρούσεων Ελλάδας - Οθωμανικής αυτοκρατορίας για τον Ελληνισμό της Μικράς Ασίας. 7. Γενοκτονία Αρμενίων. 8. Διωγμοί των Ελλήνων της Ιωνίας. Γενοκτονία Ποντίων. 9. Δημοκρατία Πόντου. 10. Μικρασιατική εκστρατεία-Καταστροφή. 11. Πολιτική των Μεγάλων Δυνάμεων. Συνθήκη Λοζάννης. 12. Υποχρεωτική ανταλλαγή πληθυσμών. Προσφυγικό ζήτημα. Ελλάς και Μικρασιατικός Ελληνισμός. (Παραδόσεις υποχρεωτικές, εργασίες προαιρετικές).

503 Γλωσσοπαιδαγωγικά θέματα

Σ. Καμαρούδης

Α', Γ', Ε', Ζ' Εξάμηνα

Οι γλώσσες του κόσμου και η ελληνική. Η ελληνοφωνία στον κόσμο. Η ελληνική ως δεύτερη και ως ξένη γλώσσα: προβληματισμοί, μέθοδοι, εγχειρίδια. Γλώσσα και λογοτεχνία. Θέματα γλωσσικής επικαιρότητας.

502 Η Γλώσσα των Νηπίων: Φωνητική, Μορφολογία, Σύνταξη

Κ. Ντίνας

Γ', Ε', Ζ' Εξάμηνα

1. Σκοποί και στόχοι της γλωσσικής αγωγής στο Νηπιαγωγείο. Ο προφορικός λόγος και ο λόγος των νηπίων. 2. Φωνητική - Φωνολογία (Η φωνητική ως επιστήμη. Η φωνολογία. Ο φωνητικός μηχανισμός. Τα φωνητικά όργανα. Ο φθόγγος και το φώνημα. Η διαδικασία παραγωγής έναρθρου λόγου. Το I.P.A. και η παρουσίαση του προφορικού λόγου). 3. Τα φωνήεντα της νέας ελληνικής (Η έννοια του φωνήεντος. Κατηγορίες φωνηέντων της νέας ελληνικής. Ημίφωνα. Δίφθογγοι. Αντιστοιχία των φωνηεντικών φθόγγων με τη γραφή). 4. Τα σύμφωνα της νέας ελληνικής (Η έννοια του συμφώνου. Κατηγοριοποίηση των συμφώνων της νέας ελληνικής. Συμφωνικά συμπλέγματα. Αντιστοιχία συμφωνικών φθόγγων και γραφής). 5. Συνδυαστικά φαινόμενα της νέας ελληνικής. Διαφοροποιήσεις φθόγγων στα όρια των λέξεων. 6. Γλωσσολογία και διδασκαλία της γλώσσας (Η γλώσσα και η επικοινωνία. Η γλώσσα και η Γλωσσολογία. Τάσεις της Γλωσσολογίας και διδασκαλία της γλώσσας). 7. Ο Ιστορικισμός και ο Δομισμός στη Γλωσσολογία και στη διδασκαλία της γλώσσας. 8. Ο Λειτουργισμός και ο Γενετισμός στη Γλωσσολογία και στη διδασκαλία της γλώσσας. 9. Σύγχρονες τάσεις (Κοινωνιογλωσσολογία - Ψυχολογολογία και διδασκαλία της γλώσσας - Η επικοινωνιακή προσέγγιση - Η δομητική προσέγγιση - Η ολιστική προσέγγιση)

790 Εισαγωγή στις Πολιτισμικές Σπουδές

Ι. Βαμβακίδου

Γ', Ε' Εξάμηνα

Οι θεωρίες για τον πολιτισμό. Ανθρωπολογικής και ιστορική διάσταση. Ιστορία και εξέλιξη των πολιτισμών ως civilisation - culture. Οι πολιτισμικές σπουδές τον 20ό αιώνα. Τα πολιτισμικά προϊόντα που συμπυκνώνουν κοινωνικές στάσεις, στερεότυπα, το γούστο και τις αλλαγές στη νεότερη ιστορία. Η συνάφεια της σημειωτικής με τις θεωρίες του πολιτισμού. Οικουμενικότητα και διαπολιτισμική διδασκαλία της ιστορίας.

212 Παιδική Λογοτεχνία II

Μ. Σουλιώτης

Γ', Ε', Ζ' Εξάμηνα

Η αφηγηματική λειτουργία: παλαιότερες και σύγχρονες απόψεις. Ύ Η λαϊκή αφήγηση: γνωρίσματα και ιστορικές καταβολές. Ύ Η δημιουργία παραμυθιών από ενήλικους και από παιδιά.

980 Αγγλικά III

Αποσπασμένος Εκπαιδευτικός

Γ', Ε', Ζ' Εξάμηνα

Ανάπτυξη στρατηγικών και τεχνικών ανάγνωσης και επεξεργασίας ειδικών επιστημονικών κειμένων που σχετίζονται με το χώρο των επιστημών της αγωγής. Τυπολογίας και δομή της αγγλόφωνης επιστημονικής αρθρογραφίας. Ταξινόμηση των διαφόρων ειδικών κειμένων. Ανάλυση της δομής και λειτουργίας τους.

967 Γαλλικά ΙΙΙ

Αποσπασμένος Εκπαιδευτικός

Γ', Ε', Ζ' Εξάμηνα

485 Παιδαγωγική του Γραμματισμού - Πολυγραμματισμοί

Κ. Ντίνας

Γ', Ε', Ζ' Εξάμηνα

Ο γραμματισμός (literacy), όρος που αντικατέστησε τον αλφαριθμητισμό και διεύρυνε το περιεχόμενό του, στη σημερινή αναπτυγμένη τεχνολογικά κοινωνία έχει προσλάβει ένα αρκετά ευρύ περιεχόμενο και περιλαμβάνει την ανάγνωση και τη γραφή (ό,τι παλιότερα ο αλφαριθμητισμός), αλλά και την ικανότητα του ανθρώπου να κατανοεί, να ερμηνεύει, να αντιμετωπίζει κριτικά αλλά και να παράγει τους διάφορους τύπους λόγου, και εν τέλει να ελέγχει τη ζωή και το περιβάλλον του διά του γραπτού λόγου. Ο γραμματισμός αποτελεί έναν κοινωνικό θεσμό και ένα περίπλοκο κοινωνικό φαινόμενο με πολλές πολιτισμικές, κοινωνικές, ιστορικές και γνωστικές πλευρές. Η προβληματική γύρω από την έννοια του γραμματισμού δημιούργησε και το πλαίσιο αρχών της παιδαγωγικής του γραμματισμού (literacy education). Εξέλιξη και συμπλήρωση της έννοιας του γραμματισμού είναι οι πολυγραμματισμοί, που ως έννοια υποδηλώνουν την ποικιλία των μορφών κειμένου που σχετίζονται με τις τεχνολογίες της πληροφορίας και των πολυμέσων αλλά και την ποικιλία των μορφών κειμένου που παράγονται μέσα σε μια πολυγλωσση και πολυπολιτισμική κοινωνία. Με τις έννοιες του γραμματισμού και των πολυγραμματισμών στα πλαίσια της παιδαγωγικής του γραμματισμού σχετίζεται και η έννοια των ειδών λόγου (κατηγορίες, οι οποίες παράγονται μέσα από την αλληλεπίδραση των χαρακτηριστικών του κειμένου και των αναγνωστικών συνηθειών). Οι παραπάνω θεωρητικές αντιλήψεις είναι ανάγκη να καθορίζουν και το πλαίσιο, μέσα στο οποίο πρέπει κινείται η "διδασκαλία" του γραπτού λόγου στο σημερινό ελληνικό Νηπιαγωγείο.

802 Γραφή

Δ. Μπέσσας

Γ', Ε', Ζ' Εξάμηνα

Ιστορία της γραφής. Η γραφή ως εργαλείο επικοινωνίας. Στάδια της γραφής (προγραφική - μεταγραφική). Προγραφικές ασκήσεις. Σύστημα προγραφικών ασκήσεων για νηπιαγωγούς. Δομή γράμματος. Μορφική εξέλιξη. Τυπολογία της ελληνικής γραφής. Ουδέτερα μοντέλα γραμμάτων και αριθμών. Σχεδίαση - χάραξη γραμμάτων και αριθμών. Η φορά των γραμμάτων. Κατηγορίες γραμμάτων και αριθμών. Στοιχεία καλλιγραφίας Εργαστηριακές ασκήσεις.

Προσπαιτούμενο: Εικαστικά.

953 Ιταλικά Ι

Γ', Ε', Ζ' Εξάμηνα

Στόχος του μαθήματος είναι να μάθουν οι φοιτητές να προβαίνουν σε απλές πράξεις καθημερινής επικοινωνίας: να συστήνουν και να συστήνονται, να ευχαριστούν, να χαιρετούν, να επικοινωνούν μέσω τηλεφώνου κ.λπ. Γραμματική - γλωσσικές ασκήσεις. Ρήμα essere και avere (indicativo presente), άρθρο, χρήση του άρθρου και των προσωπικών, κτητικών αντωνυμιών, απλές, έναρθρες προθέσεις, ουσιαστικά και επίθετα σε -o, -e και -a, πληθυντικός αριθμός ουσιαστικών, ερωτήσεις του τύπου chi e / chi sono / Done e / Dove sono / che cosa e / che cosa sono Οι μέρες της εβδομάδας, οι ώρες, οι μήνες και οι εποχές. Αριθμητικά, πρόσθεση, αφαίρεση, πολλαπλασιασμός, διαίρεση. Αναφορά στο presente (Indicativo) των ρημάτων.

597 Το προσφυγικό πρόβλημα στην Ελλάδα 1912-1930

Ε. Πελαγίδης

Γ', Ε', Ζ' Εξάμηνα

1. Η εσωτερική κατάσταση και η διπλωματική θέση της χώρας. 2. Ο ρόλος της Κ.Τ.Ε. 3. Ανατομία του προσφυγικού προβλήματος (1912-1930): προσφυγικός χάρτης, οικονομικοί πόροι, προσφυγικά δάνεια, ο ρόλος της Επιτροπής Αποκατάστασης Προσφύγων, μηχανισμοί αγροτικής και αστικής αποκατάστασης. 4. Η εικόνα της Ελλάδας μετά την προσφυγική αποκατάσταση 1930. 5. Συνολική θεώρηση των προσφυγικών ρευμάτων τον 20ό αιώνα.

534 Ανάγνωση και Απαγγελία

Μ. Σουλιώτης

Ε', Ζ' Εξάμηνα

Τα μετά τη μηχανιστική και την πρώτη ανάγνωση: η επίγνωση της ανάγνωσης. Ύ Ανάγνωση-απαγγελία και θεατρική σάρκωση: διακρίσεις και όρια. Ύ Ιστορικά στοιχεία για την ανάγνωση και την απαγγελία. Ύ Εφαρμογές: ασκήσεις ύφους, πειραματισμοί και δημόσιες δοκιμές.

222 Ελληνική Ιστορία ΙΙ

Κ. Φωτιάδης

Ε' Εξάμηνο

Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, 20ος αιώνας: Η Ελλάδα στις αρχές του 20ου αιώνα. Μακεδονικός Αγώνας (1904 - 1908). Η επανάσταση των Νεότουρκων. Η εξέγερση του 1909 - Ε. Βενιζέλος. Βαλκανικοί πόλεμοι. Η Ελλάδα των δύο κυβερνήσεων. Μικρασιατική εκστρατεία. Η Ελλάδα από τη συνθήκη της Λοζάννης ως το ελληνοτουρκικό σύμφωνο της φιλίας. Η δικτατορία του Ι. Μεταξά. Η κατοχή (1941-1944). Η Ελλάδα μετά το Β' παγκόσμιο πόλεμο. Η δικτατορία της 21ης Απριλίου 1967. Η Ελλάδα μετά τη μεταπολίτευση του 1974.

791 Ιστορία της Τέχνης και Εκπαίδευση

Ι. Βαμβακίδου

Ζ' Εξάμηνο

Σταθμοί, πρόσωπα, έργα στην ιστορία της νεότερης και σύγχρονης τέχνης. Η αξιοποίησή τους στη διδασκαλία των πολιτισμών και η βιωματική εφαρμογή στις δημιουργικές δραστηριότητες της προσχολικής αγωγής. Αισθητική ανάλυση και μεθοδολογία για τη διδασκαλία εικαστικών έργων.

Εαρινό Εξάμηνο

Κατεύθυνση: Γλώσσα-Ιστορία-Πολιτισμός

575 Μακεδονικό Ζήτημα

Κ. Φωτιάδης

Β', Δ', ΣΤ', Η' Εξάμηνα

Η Μακεδονία μετά το συνέδριο του Βερολίνου. Ξένες προπαγάνδες στη Μακεδονία. Ξένοι περιηγητές στη Μακεδονία. Μακεδονικός Αγώνας 1904-1908. Απομνημονεύματα οπλαρχηγών Μακεδονικού Αγώνα. Η πολιτική των Μεγάλων Δυνάμεων στο Μακεδονικό Αγώνα. Βαλκανικοί πόλεμοι - βουλγαρική κατοχή. Το κομμουνιστικό κίνημα στη Βαλκανική και το Μακεδονικό Ζήτημα. Το Κ.Κ.Ε. και το Μακεδονικό Ζήτημα. Β' Βαλκανικός Πόλεμος. Λεηλασία φρονημάτων. Το κράτος των Σκοπίων. Το Μακεδονικό Ζήτημα σήμερα.

484 Η Ελληνική και οι Γειτονικές της Γλώσσες

Κ. Ντίνας

Β', Δ', ΣΤ', Η' Εξάμηνα

1. Ιστορία και κλάδοι της Γλωσσολογίας. Η Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία και οι κλάδοι της (Ινδοευρωπαϊκή Γλωσσολογία). 2. Οι αρχαίες γλώσσες της Βαλκανικής (ελληνική, θρακική, ιλλυρική). 3. Επισκόπηση της ιστορίας της ελληνικής γλώσσας από τα ΙΕ ως τα βυζαντινά χρόνια. 4. Η λατινική γλώσσα στα

Βαλκάνια (οι επιδράσεις της στις υπάρχουσες γλώσσες και η δημιουργία των νεολατινικών γλωσσών της Βαλκανικής). 5. Οι νεολατινικές γλώσσες της Βαλκανικής (ιστορία - χαρακτηριστικά - σχέσεις μεταξύ τους και με τις άλλες βαλκανικές γλώσσες). 6. Η σλαβική γλώσσα στα Βαλκάνια (οι επιδράσεις της στις υπάρχουσες γλώσσες και η δημιουργία των νεότερων σλαβικών γλωσσών της Βαλκανικής). 7. Η Αλβανική και η Τουρκική (ιστορία - χαρακτηριστικά - σχέσεις μεταξύ τους και με τις άλλες βαλκανικές γλώσσες). 8. Η σημερινή γλωσσική κατάσταση στα Βαλκάνια. 9. Η Βαλκανική Γλωσσολογία (κοινά χαρακτηριστικά όλων των βαλκανικών γλωσσών).

578 Ο Ελληνισμός της Ρωσίας και της ΕΣΣΔ

Κ. Φωτιάδης

Β', Δ', ΣΤ', Η' Εξάμηνα

Τα προβλήματα της αναγκαστικής φυγής των υπόδουλων Ελλήνων της οθωμανικής αυτοκρατορίας. Ο γεωγραφικός εντοπισμός της προγονικής καταγωγής και των νέων περιοχών εγκατάστασης, καθώς επίσης και οι ιδιαιτερότητες των ελληνικών φύλων. Η θρησκευτική, κοινωνική, πνευματική, οικονομική και πολιτική οργάνωση των Ελλήνων ως την επανάσταση του 1917. Ο Ελληνισμός της Ρωσίας (1917-1922): οργάνωση Ελλήνων, προσφυγικό ζήτημα, επιτροπή περιθάλψεως, Νίκος Καζαντζάκης, μετανάστευση στον Πόντο και στην Ελλάδα. Συμμετοχή Ελλήνων στο εμφύλιο πόλεμο. Συνέπειες. Η πολιτική των ελληνικών κυβερνήσεων κατά την περίοδο της Οκτωβριανής Επανάστασης. Ελληνική συμμετοχή στην εκστρατεία της Ουκρανίας. Συνέπειες για τον Ελληνισμό της Ρωσίας. Οι Έλληνες της Σ.Ε. και ο πολιτισμός τους μετά την Οκτωβριανή Επανάσταση. Γλωσσικό ζήτημα - ελληνόγλωσση λογοτεχνία - παιδεία. Η περίοδος των σταλινικών εκκαθαρίσεων (1937-1953). Πολιτισμική γενοκτονία των Ελλήνων. Δίωξη και εκτοπισμός στην κεντρική Ασία. Η περίοδος της σοβιετικής στασιμότητας (1953-1980). Η περεστρόικα και ο Ελληνισμός της Σ.Ε. Το προσφυγικό ζήτημα. Ο Ελληνισμός της Σ.Ε. σήμερα.

962 Ελεύθερο σχέδιο

Δ. Μπέσσας - Αποσπ. εκπαιδευτικοί

Β', Δ', ΣΤ', Η' Εξάμηνα

Βασικοί κανόνες του ελεύθερου σχεδίου. Μελέτη ανάλυσης μορφής. Αναλογίες - μετρήσεις - φωτοσκίαση - τόνος. Ο ρόλος και η αξία του ελεύθερου σχεδίου στις εικαστικές και διακοσμητικές τέχνες και στην Αρχιτεκτονική. Εφαρμογές του ελεύθερου σχεδίου. Εργαστηριακές ασκήσεις.

559 Μουσεία και Εκπαιδευτική Πράξη

Α. Ανδρέου

Β', Δ', ΣΤ' Εξάμηνα

Στοιχεία μουσειακής αγωγής. Μουσειακές επισκέψεις σε διασύνδεση με το μάθημα της Ιστορίας και της Αισθητικής Παιδείας. Μουσείο και σχολείο. Μουσείο και ελεύθερος χρόνος. Μουσείο και κοινό.

595 Ιστορία και Αρχαία Ελληνική Τέχνη

Α. Ανδρέου

Β', Δ', ΣΤ' Εξάμηνα

Α) Ιστορία και Τέχνη. Η τέχνη και οι καλλιτέχνες. Η θέση του Καλλιτέχνη κατά την αρχαιότητα. Η τέχνη της Γεωμετρικής εποχής (11ος-8ος αιώνας π.Χ.). Η Ελλάδα από τον έβδομο ως τον πέμπτο αιώνα π.Χ. Αρχαϊκή τέχνη. Η τέχνη της κλασικής εποχής (τέλη του 5ου αιώνα μέχρι και το 323 π.Χ.). Ελλάδα, Ελληνισμός και ο ελληνιστικός κόσμος (323 π.Χ.-31 π.Χ.).

527 Ελληνική Λογοτεχνία II

Μ. Σουλιώτης

Δ', ΣΤ', Η' Εξάμηνα

Η νέα ελληνική γραμματεία και γραμματολογία. Ο Ιωάννης Συκουτρής. Στοιχεία βιβλιογραφίας. Στοιχεία βιβλιολογίας. Σταθμοί στην ιστορία της Νέας Ελληνικής Φιλολογίας.

598 Το Σημερινό Προσφυγικό Πρόβλημα

Ε. Πελαγίδης

Δ', Στ', Η' Εξάμηνα

Α' 20ός αιώνας: ο προσφυγικότερος όλων των αιώνων:

α. αίτια και ιστορικό των προσφυγικών ρευμάτων στην Ευρώπη

β. αίτια και ιστορικό των προσφυγικών ρευμάτων στα Βαλκάνια

Β' Πρόσφυγες του κόσμου στην Ελλάδα:

α. Ελλάδα και αλλογενείς πρόσφυγες: ο θεσμός του ασύλου και άλλα μέτρα (εκπαίδευση κ.λπ.)

β. Ελλάδα και ομογενείς πρόσφυγες:

1. Η περίπτωση των ομογενών από τη Βόρεια Ήπειρο

2. Η περίπτωση των ομογενών από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης

Αίτια και ιστορικό διαρροής προς την Ελλάδα

Η πολιτιστική τους ταυτότητα

Μέτρα υποδοχής, φιλοξενίας και αποκατάστασης

Ο ρόλος των κρατικών και ιδιωτικών φορέων

Ο Νόμος 2790/2000: Ελπίδες και προοπτικές

γ. Το προσφυγικό πρόβλημα στην Ελλάδα στο χάραμα του 21ου αιώνα.

282 Ιταλικά II

Αποσπ. εκπαιδευτικός

Δ', Στ', Η' Εξάμηνα

Σκοπός του μαθήματος είναι η καλλιέργεια των τεσσάρων γλωσσικών δεξιοτήτων (ακρόασης, ομιλίας, ανάγνωσης, γραφής) μέσα από μικρά - απλά κείμενα και θέματα της καθημερινότητας. Γραμματική - γλωσσικές ασκήσεις. Pronomi relativi. Ρήματα : indicativo presente, passato prossimo, passato remoto, futuro. Congiuntivo presente. Forma passiva.

981 Αγγλικά IV

Αποσπ. Εκπαιδευτικός

Δ', Στ', Η' Εξάμηνα

Γλωσσική Έρευνα σε αυθεντικά επιστημονικά κείμενα. Επιδίωξη του μαθήματος είναι να βοηθηθούν οι φοιτητές: να μελετούν αγγλικά αυθεντικά κείμενα σχετικά με τα επιστημονικά τους ενδιαφέροντα, να μάθουν να ανατρέχουν μόνοι τους σε αγγλόφωνες πηγές για να αντλήσουν πληροφορίες για το αντικείμενο σπουδών τους. Παρουσίαση ομαδικών εργασιών στα αγγλικά με θέματα: classroom management, curriculum - syllabus, educational research, development of language skills and strategies, teaching aids, motivation, lesson planning, group working, feedback, children development, children development, children literature etc.

968 Γαλλικά IV

Αποσπ. Εκπαιδευτικός

Δ', Στ', Η' Εξάμηνα

596 Θέματα Ιστορίας και Πολιτισμού

Ι. Βαμβακίδου

Δ', Στ' Εξάμηνα

856 Εικονογραφημένες μικρές ιστορίες

Ε. Σιβροπούλου

Δ', ΣΤ' Εξάμηνα

Η ιστορία του εικονογραφημένου παιδικού βιβλίου μετά τον Κομένιο. Χαρακτηριστικά της εικονογραφημένης μικρής ιστορίας. Εξετάζεται το κείμενο και η εικόνα. Από το κείμενο αναλύεται ο χαρακτήρας, η πλοκή, η οπτική γωνία και το ύφος. Από την εικόνα περιγράφεται το σχήμα, ο χώρος, η τεχνική, η προοπτική και η τεχνοτροπία. Διδακτική προσέγγιση της εικονογραφημένης μικρής ιστορίας.

520 Δημιουργικό Γράψιμο

Μ. Σουλιώτης

ΣΤ', Η' Εξάμηνα

Το γράψιμο γενικά (διακρίσεις και όρια).Υ Το γράψιμο ως μέθοδος αυτογνωσίας ή/και απόλαυσης: "αλήθειες" και "ψεύδη".Υ Δημιουργικές ασκήσεις σε συγγραφικά ύφη.Υ Το γράψιμο ως προσωπική έκφραση.Υ Το προσωπικό ύφος.

863 Ευρωπαίοι περιηγητές στην Ελλάδα και στα Βαλκάνια (πρώην: Ο Χαρακτήρας των Ελλήνων)

Κ. Φωτιάδης - Ι. Βαμβακίδου

Η' Εξάμηνο

Το θεωρητικό πλαίσιο, η ανθρωπογνωσία, οι χαρακτηριστικές γνώσεις, η κοινωνιοψυχολογία στην Ιστορία, η διεπιστημονική μελέτη για την κοινότητα και την ετερότητα των λαών στα Βαλκάνια. Ο αυτοπροσδιορισμός και ο ετεροπροσδιορισμός των λαών από την παράδοση και από τη Δύση. Η ηθική, κοινωνιολογική και πολιτισμική προσέγγιση της Ιστορίας. Πηγές: Το έργο των περιηγητών και των Διπλωματών που επισκέφτηκαν την Ελλάδα και τα Βαλκάνια, το έργο φιλοσόφων και στοχαστών για την καταγωγή των λαών.

565 Εικόνα και Ιστορία

Α. Ανδρέου - Ι. Βαμβακίδου

Η' Εξάμηνο

Ιστορική εικόνα και αναπαράσταση της αρχαίας και της νεότερης ιστορίας. Δημόσια γλυπτική και εικαστικές μαρτυρίες με ιστορική θεματική. Η εικόνα στο σχολικό εγχειρίδιο της ιστορίας. Αξιοποίηση της εικόνας των ΜΜΕ στη διδασκαλία της ιστορίας.

954 Τουρκικά ΙΙ

Ε. Ζεγκίνης

Β', Δ', ΣΤ', Η' Εξάμηνα

Ανάγνωση και γραφή.